

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять восьма

Стенограма пленарного засідання
18 червня 2024 року

Київ 2024

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина двадцять восьма

Стенограма пленарного засідання

18 червня 2024 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Вівторок, 18 червня 2024 року)

Частина двадцять восьма

Виступ Співкера Сеймасу Литовської Республіки Вікторії ЧМІЛІТЄ-НІЛЬСЕН	...8
Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...11
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...20
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проектів законів України: «Про залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства»	...21
«Про забезпечення простежуваності водних біоресурсів та/або продукції, виробленої з водних біоресурсів»	...24
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України: «Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні види палива» щодо створення реєстру установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива»	...28
«Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері впровадження «розумних мереж»	...32
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проектів законів України: «Про Національну установу розвитку»	...36

«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування сум коштів, отриманих платником податку на безповоротній основі від Національної установи розвитку»	...40
«Про внесення змін до підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення товарів для потреб виробництва та/або ремонту машин механізованого розмінування»	...43
«Про внесення змін до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів для потреб виробництва та/або ремонту машин механізованого розмінування»	...48
Внесення змін до:	
деяких законів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування з підтримки сектору безпеки і оборони України	...50
Податкового кодексу України щодо особливостей податкового адміністрування під час воєнного стану для платників податків з високим рівнем добровільного дотримання податкового законодавства	...52
Прийняття рішення про:	
запрошення на пленарне засідання Верховної Ради України Генерального прокурора КОСТИНА А.Є.	...59
зміну черговості розгляду питань порядку денного	...60
Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Збройні Сили України» щодо передислокації військових частин під час дії воєнного стану»	...61

Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України: «Про внесення змін до Закону України «Про національну безпеку України» щодо стратегічних основ інтегрованого управління кордонами»	...64
«Про внесення змін до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, затвердженого Законом України «Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України» щодо поновлення в колишньому військовому званні під час дії воєнного стану»	...66
Прийняття Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»	...70
Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення функцій Національного банку України з державного регулювання ринків фінансових послуг»	...74
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо адаптації законодавства України до окремих стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)»	...77

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
18 червня 2024 року, 12 година
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні колеги, прошу займати свої місця, через 5 хвилин ми розпочнемо наше пленарне засідання. Будь ласка, запросіть до залу народних депутатів, які ще наразі за його межами. Сьогодні в нас буде гостя.

Шановні народні депутати України, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою усі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву у пленарному засіданні і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні колеги, минулий тиждень позначився непересічною динамікою міжнародних подій, що мають виключне значення для України та нашої боротьби за свободу і незалежність. Безумовно, центральною подією став перший Саміт миру, який відбувся у Швейцарії, що став значущим кроком на шляху до відновлення справедливого миру для нашої держави і саме на основі нашого бачення і Формули миру Президента Зеленського. Російський режим робив усе можливе, щоб зірвати цей саміт, але українська дипломатія, в тому числі й парламентська, не дозволила цим ворожим планам реалізуватися. Я дякую всім колегам, хто працював задля реалізації цієї ініціативи.

Важливо згадати про участь України в заходах з відзначення річниці висадки союзників у Нормандії під час Другої світової війни, саміті «Групи семи», міжнародній конференції з відновлення України, яка відбулася в Берліні, а також про високу динаміку контактів з нашими міжнародними партнерами. Цей дипломатичний тиждень мав не лише велике символічне значення, а й втілювався

в реалізацію низки практичних кроків на підтримку України, маю на увазі насамперед укладення двосторонніх безпекових угод зі Сполученими Штатами Америки та Японією, оголошення про виділення нових пакетів підтримки Україні.

Шановні колеги, як Голова Верховної Ради України минулого тижня я провів зустрічі зі спікерами парламентів Естонії, Латвії, Литви і Польщі у польському Білостоці, де ми з колегами скоординували зусилля з поглиблення парламентського співробітництва у сфері безпеки у світлі триваючої ескалації росією, її загарбницької агресії проти України, та здійснив офіційний візит до Швейцарської Конфедерації.

Шановні колеги, також я мав велику честь і приємність від імені Верховної Ради України отримати золоту медаль від Фонду Жана Моне задля миру та демократії. Зараз я хочу вам її продемонструвати. Така нагорода для парламенту є визнанням ролі України *(Оплески)*.

Друзі, ця медаль від імені Фонду Жана Моне кожному із вас (дякую вам за те, що демонструємо, що таке парламентаризм), а також українському народу та українським захисникам і захисницям. Дякую всім! Мав честь від вашого імені отримати її. Вона буде передана музею Верховної Ради України.

Шановні колеги, в ці дні мусульмани всього світу відзначають ісламське свято Курбан-байрам. Вітаємо мусульман з цим святом, бажаємо добра, здоров'я і мирного неба *(Оплески)*.

Сьогодні день народження у наших колег народних депутатів України: Владислава Валерійовича Бородіна, фракція «Слуга народу», Романа Мироновича Мулика, фракція «Слуга народу», Валерія Олександровича Стернійчука, фракція «Слуга народу» *(Оплески)*. Давайте привітаємо іменинників і побажаємо їм міцного здоров'я, наснаги та нових здобутків на благо України.

Шановні народні депутати, сьогодні маємо честь приймати в українському парламенті високоповажну гостю, надійного союзника та друга України – Спікерку Сеймасу Литовської Республіки пані Вікторію Чміліте-Нільсен разом з делегацією. Прошу привітати *(Оплески)*.

Шановні колеги, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати! Шановні гості! Триває 846-й день героїчного протистояння України повномасштабній збройній агресії російської федерації. Агресор продовжує масовий терор мирних українських міст і сіл, безперервно обстрілюючи нашу територію включно з об'єктами критичної інфраструктури, житловими будинками, пам'ятками культурної спадщини. Ми віримо, що справедливість переможе і всіх, хто причетний до злочинів проти українського народу, обов'язково буде притягнуто до кримінальної відповідальності.

На полі бою щодня точаться надважкі бої, наші сили оборони твердо і мужньо тримають фронт, завдаючи значних втрат воєнному потенціалу окупанта, нещадно знищуючи його техніку та особовий склад. Дякую всім, хто

зі зброєю в руках захищає Україну, проливаючи піт і кров. Вічна слава нашим воїнам! Дякую всім, хто щодня звитяжно працює на перемогу.

Прошу вшанувати світлу пам'ять захисників і захисниць, які загинули за незалежність і суверенітет України, а також всіх мирних громадян, які стали жертвами рашистської агресії.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановна пані Вікторіє! Щиро дякую за ваш візит до України, до якої у вас, знаємо, особливе тепле ставлення. Україна надзвичайно шанує вашу підтримку і допомогу. Вдячні за високу активність Сеймасу Литовської Республіки у вирішенні найважливіших питань особливо у цей складний час боротьби України за свою незалежність і суверенітет, та за розуміння того, що сильна Україна – це безпека для всієї Європи. Ми високо цінуємо послідовну підтримку Литвою членства України в ЄС і НАТО, колосальну роботу серед партнерів із просування інтересів нашої держави. Щиро сподіваємося на продовження такої підтримки. Щиросеречно дякую вам та усім нашим литовським друзям за те, що ви з нами. Рухаємося далі до спільної перемоги!

Шановні народні депутати, до слова на трибуну Верховної Ради України запрошується Спікер Сеймасу Литовської Республіки пані Вікторія Чміліте-Нільсен.

Дорога Вікторіє, вам слово.

ВІКТОРІЯ ЧМІЛІТЕ-НІЛЬСЕН, *Спікер Сеймасу Литовської Республіки.*

Дякую. Шановний спікере Руслане! Шановні народні депутати України! Брати і сестри! Для мене велика честь і великий привілей знову стояти перед вами у цьому поважному залі. Я добре пам'ятаю хвилю емоцій, яка накрила мене під час мого першого візиту сюди всього через місяць після того, як росія розпочала повномасштабне вторгнення у вашу прекрасну країну. Ваша стійкість і мужність, свідком яких я стала тоді, залишаються зі мною й досі, а парламент став яскравим прикладом того, як представники народу повинні непохитно стояти перед обличчям серйозних загроз.

Сьогодні я виступаю не лише від імені Сеймасу Литви, а й від свого серця, сповненого глибоким захопленням кожним із вас у Верховній Раді та поза цими стінами. Ваша невтомна праця на захист незалежності, демократії та європейського майбутнього України надихає нас усіх.

Від Голови Верховної Ради України Руслана Стефанчука, його Першого заступника Олександра Корнієнка, заступника Олени Кондратюк і до багатьох інших шановних депутатів, з якими я мала честь спілкуватися, запевняю, що Сеймас Литовської Республіки разом назавжди з вами *(Оплески)*.

З першого дня незаконного, неспровокованого і невинуватого вторгнення росії в Україну, підтриманого білоруссю, Сеймас Литви був непохитним у своїй підтримці України, яка захищає свободу. Наша прихильність серед іншого відображена у 15 резолюціях, ухвалених з 24 лютого 2022 року, які є не просто

формальністю, а щирою підтримкою, відлунням нашої колективної рішучості бути разом з Україною в її найтемніший період.

Наша єдність не лише політична, вона глибоко особиста. Я згадую часи, коли розмовляла з українськими лідерами та громадянами, і кожна розмова була свідченням вашої неймовірної сили та стійкості.

Литовський Сеймас підтримав кандидатуру України на вступ до ЄС та надання військової допомоги не лише з почуття обов'язку, а й з глибокої віри у ваше право на самовизначення та безпеку.

У ці складні часи, коли міжнародне співтовариство шукає шляхи до миру, ми повинні залишатися чіткими щодо наших цілей. Ми повністю підтримуємо Українську формулу миру, оскільки справедливий і тривалий мир може бути досягнуто лише тоді, коли територіальну цілісність і суверенітет України буде відновлено і підтримано (*Оплески*). Тому Україна повинна перемогти і забезпечити собі місце в ЄС і НАТО, а винні у цій війні мають бути притягнуті до відповідальності. Справедливість вимагає відшкодування колосальної шкоди, завданої Українській державі, економіці, інфраструктурі та, що найболючіше, її народу.

Перемогу буде здобуто не лише у битвах зі зброєю в руках, а й у битвах, які відбуваються в наших серцях та умах. Багато говорять про червоні лінії. За останні 2,5 року ми дізналися, що ці лінії часто є нав'язаними, кремль прагне використати наші страхи і наші вагання. Як і в шаховій партії, якщо ми хочемо перемогти, маємо виробити правильну стратегію, засновану на чітких правилах, і слідувати їй до кінця, не вагатися і не відволікатися, а головне, не піддаватися на погрози агресора.

З практичної точки зору Україна повинна отримати всю необхідну їй військову допомогу та підтримку і вчасно без жодних умов чи обмежень (*Оплески*). Україна має суверенне право захищати себе відповідно до міжнародного права, відбивати атаки як з боку росії, так і з боку окупованих нею територій. Литва робить все можливе, щоб допомогти Україні. Наш внесок є значним: від ЗРК «*Stinger*», наданих безпосередньо перед вторгненням, до 1,2 мільярда євро, що еквівалентно 2 відсоткам ВВП Литви у вигляді двосторонньої допомоги, половина із яких – це військова підтримка (*Оплески*). Наша підтримка і надалі продовжуватиметься.

Ми вітаємо збільшення військової допомоги від наших союзників і не виключаємо приєднання до міжнародної коаліції щодо відправки військових інструкторів в Україну. У разі ескалації ситуації, що загрожуватиме суверенітету України, можуть знадобитися більш рішучі дії з боку проукраїнської коаліції. Я кажу це з упевненістю, оскільки ми усвідомлюємо, що ви захищаєте всю Європу і майбутнє нашого регіону.

Кажуть, війна, розпочата росією, змістила політичний центр тяжіння Європи в бік нашого регіону. Так, але з цим новим статусом приходять і нові обов'язки. Литва послідовно прагне зміцнювати регіональні альянси, долати історичні образи і сприяти розвитку інфраструктурних та людських зв'язків.

Люблінський трикутник і ширші регіональні формати, як нещодавня зустріч спікерів польського, естонського, латвійського, литовського та українського парламентів у Білостоці, підкреслюють це прагнення.

У ці тривожні часи роль парламентської співпраці неможливо переоцінити. Неспровокована агресія росії є нападом на міжнародне співтовариство та фундаментальні цінності, які ми цінуємо. Парламенти стоять на сторожі цих цінностей, і дуже важливо, щоб ми спільно працювали на їх захист. Це спонукало мене організувати першу в історії зустріч спікерів парламентів країн – членів НАТО у Вільнюсі минулого року, а Сполучені Штати Америки продовжать в цьому році цю започатковану традицію напередодні майбутнього Вашингтонського саміту НАТО.

Литва завжди підтримувала членство України в НАТО (*Оплески*). Хоча спільний консенсус все ще формується, ми рішуче налаштовані на забезпечення того, щоб Вашингтонський саміт окреслив чіткий і незворотний шлях інтеграції України. Сподіваюся, на той час, коли спікер Стефанчук та інші спікери парламентів, включно зі мною, поїдуть до Вашингтону, щоб просувати майбутнє України в НАТО, Україна вже буде за столом переговорів з ЄС щодо її європейського майбутнього (*Оплески*).

Я хочу подякувати всій Верховній Раді за ту роботу, яку ви зробили, і привітати з вашим просуванням у напрямі до Євросоюзу. І ці переговори є стратегічним пріоритетом як для України, так і для Європейського Союзу. Дуже важливо провести першу міждержавну конференцію щодо вступу протягом цього місяця. Литва, щоб підтримати Україну, готова поділитися своїм 20-річним досвідом членства в ЄС.

Підтримка Литви виходить за рамки політичної, дипломатичної та військової допомоги. Завтра я відкрию новозбудоване протирадіаційне укриття в дитячому садку № 9 у селі Козинці, поблизу Ірпеня (*Оплески*). Цей проект підтримали Литва і Тайвань. Ініціатива вартістю 500 тисяч євро забезпечить безпечний притулок для дітей та персоналу. Це ще один проект завершеного будівництва із низки об'єктів, таких як мобільне поселення на 36 сімей, реконструкція ліцею в місті Бородянці та відновлення дитячого садка в місті Ірпені. На черзі ще багато проектів, які є частиною довгострокового плану допомоги Литви Україні, зосередженого на освіті, реабілітації колишніх військовослужбовців, енергетичній інфраструктурі та розмінуванні.

Зусилля з відбудови є життєво важливими навіть тоді, коли війна триває. Відбудова шкіл, лікарень, будинків не лише фізично відновлює інфраструктуру, а й допомагає загоїти емоційні та психологічні рани, завдані вторгненням. Допомога цивільному населенню у поверненні до нормального життя та безпеки має вирішальне значення для підтримки соціальної стабільності та зміцнення надії на краще майбутнє. Ми закликаємо інші країни посилити підтримку цих зусиль, визнаючи, що колективна прихильність до відбудови, підкріплена конкретними діями, може допомогти загоїти травми і прискорити відновлення.

На додаток до цих заходів надзвичайно важливою є адвокація використання заморожених російських активів для відновлення України. Рішення ЄС про розподіл прибутків від цих активів, а також рішення G7 надати Україні кредит у розмірі 50 мільярдів доларів, забезпечений прибутками від заморожених російських активів, є позитивними кроками. Однак потрібні більш комплексні заходи для забезпечення справедливості та відновлення втраченого.

Ще хочу підкреслити один аспект цього жахливого вторгнення, який особливо шокує мене не лише як політика, а й як матір чотирьох синів. Доля українських дітей, незаконно вивезених до росії та білорусі, особливо розриває серце. Це є критичним випробуванням для міжнародної спільноти та її організацій, щоб продемонструвати свої відданість і людяність. Вкрай важливо докласти всіх зусиль, щоб знайти цих викрадених дітей, забезпечити їхнє безпечне повернення до родин або законних опікунів, а також сприяти заходам, які полегшать їх репатріацію, реабілітацію та реінтеграцію в українське суспільство.

Дорогі друзі! На завершення хочу наголосити на людському аспекті. Війна спричинила неймовірні страждання, розриваючи сім'ї та руйнуючи життя, але в ці найтемніші моменти людський дух сяє найяскравіше. Ваша стійкість і надія надихають світ. Парламенти демократичних країн світу несуть відповідальність за збереження цього духу. Ми повинні об'єднатися в підтримці України та забезпеченні перемоги свободи, демократії та людської гідності.

Дякую вам. Слава Україні! *(Оплески)*.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, давайте ще раз подякуємо нашій вельмишановній гості – Спікеру Сеймасу Литовської Республіки пані Вікторії Чміліте-Нільсен за участь у пленарному засіданні та беззаперечну підтримку України *(Оплески)*.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися перед початком розгляду питань прядку денного надати час (по 3 хвилини) для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп.

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на виступи.

Від депутатської групи «Платформа за життя та мир» Скорик Микола Леонідович. Будь ласка.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики *(загальнодержавний багатомандатний*

виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Депутатська група «Платформа за життя та мир». Шановний пане Перший заступнику Голови Верховної Ради! Шановні колеги! Шановні громадяни України! Хочу сказати, що наша депутатська група разом з Президентом, парламентом, Кабінетом Міністрів продовжує працювати задля того, щоб повернути в Україну мир та її територіальну цілісність. Ми підтримуємо всі рішення, спрямовані на підтримку нашої обороноздатності, нашої економіки, на соціальний захист громадян.

У цьому виступі я хочу торкнутися саме питань підтримки економіки і конкретних її галузей. Ви знаєте, на минулому тижні я зустрівся з представниками виноробної галузі Одеської області, депутатського корпусу Одеської обласної ради і мушу сказати, що проблеми, які накопичилися в цій галузі, дуже великі. Що мене вразило? Те, що навіть не порушується питання про повернення прямої бюджетної підтримки, яка завжди була в українському бюджеті для українських виноробів, беручи до уваги дуже складне конкурентне середовище, в якому вони живуть.

Було прохання до Верховної Ради (знаю, що відповідне звернення на цьому тижні буде розглядати Одеська обласна рада) якнайскоріше прийняти законопроект [№ 9139](#), який стосується саме виноробної галузі.

Також було прохання до Кабінету Міністрів внести зміни до постанови про відпускні та оптово-роздрібні ціни на виноробну продукцію, щоб привести її у відповідність із стандартами Європейського Союзу. Ще раз наголошую, винороби говорили про приведення нашого законодавства, нашого конкурентного середовища у відповідність із тим, що є в Європейському Союзі. Наша виноробна галузь – це та галузь, яка може генерувати прибуток, визначає самобутність нашої країни. Для моєї Одеської області це дуже важливо, тому що 70 відсотків площ під виноградники сконцентровані саме в Одеській області. Прошу депутатський корпус звернути увагу на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від депутатської групи «Партія «За майбутнє» – Тарас Іванович Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні колеги! Знаковою подією останніх днів стало проведення в Швейцарії Глобального саміту миру, який став важливим етапом на шляху до припинення війни на нашій мирній землі. Без перебільшення, сам факт проведення Глобального саміту миру вже став дипломатичною перемогою України, адже всі ми усвідомлюємо, які ресурси були кинуті країною-агресором, щоб зірвати проведення саміту, відговорити держави від участі в його роботі, можливо, навіть відмовити ставити підписи під кінцевим комюніке.

Водночас проведений саміт продемонстрував геополітичний зріст впливів, який є у сучасному світі. Українській владі вже треба невідкладно зробити

належні висновки за результатами цього саміту, які, без сумніву, повинні бути повною мірою використані під час концептуалізації подальших кроків України, щоб схилити на нашу сторону держави так званого Глобального Півдня, країни Африки тощо. Наступний саміт, який уже заявлений як такий, що може завершити війну, слід готувати з новими додатковими пропозиціями та смислами, спрямованими на посилення тиску на державу-агресора з метою змусити її піти на поступки.

Колеги, порядок денний, який нам запропонований на цей пленарний тиждень, дещо дивує. У ньому недостатньо законопроектів, спрямованих на посилення обороноздатності України, збільшення оборонного потенціалу, покращення забезпечення Збройних Сил України тощо. Ми не бачимо і питань посилення енергетичного фронту оборони України.

Слід відверто визнати, що побудова енергоблоків на Хмельницькій атомній електростанції – це справа не місяців, а років, хоч країна потребує невідкладних ефективних рішень вже зараз і сьогодні.

У порядку денному роботи українського парламенту на цей тиждень неможливо зрозуміти точку зору уряду щодо того, які нові потужності для енергогенерації можуть бути найближчим часом задіяні чи плануються якісь стимули для їх створення українськими компаніями і громадянами. Ми давно говоримо з урядом, б'ємо на сполох: установіть нульове мито, заберіть ПДВ із ввезення в Україну енергогенераторів, комплектуючих до вітряків, інверторів, турбін для виробництва трансформаторів, сонячних панелей, всього, що може генерувати сьогодні енергію в цей надзвичайно непростий для України рік. Ми не бачимо в порядку денному законопроектів на цю тему. Наші депутати збираються реєструвати відповідний законопроект [№ 11343](#), який треба вже негайно вносити на розгляд. Натомість громадянам України підвищено тарифи на електроенергію, а попереду ще й анонсується підвищення податків і військовий збір. Фронту без тилу неможливо прожити. Уряд має тут не лише кивати головою, але й швидко, блискавично реагувати не шляхом затягування пасків українцям і українського...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Слуга народу» – Заремський. Будь ласка.

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 202, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Мезенцевій Марії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Мезенцева. Будь ласка.

МЕЗЕНЦЕВА М.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Дуже дякую. Українська дипломатія незупинна і незламна. Однозначно її лідер

Володимир Зеленський проявив неабияку силу духу і міць, здійснивши великий тур, я назвала б його світовий тур за справедливий мир і перемогу України. Минулого і позаминулого тижнів відбулися дуже важливі дипломатичні події, які перетікали одна в іншу. Пам'ятаємо, як ефективно відпрацювала конференція з відбудови України в Берліні. І найголовнішими там були не депутати чи представники міністерств, а представники територіальних громад від маленьких сіл до нашої столиці. Міста-герої показували свої плани реконструкції, відновлення, створювали нові партнерства. І це означає, що ті угоди на 16 мільярдів євро, які були підписані протягом 48 годин на полях саміту, починають працювати вже сьогодні.

Друзі, минулого року завдяки вашому голосуванню, за підтримки уряду і Президента України ми стали країною – членом Банку розвитку Ради Європи. І вже на полях саміту в Берліні були підписані дві угоди, кожна на суму 100 мільйонів євро, на відбудову і сертифікати щодо зруйнованого житла і майна, і, звісно, оздоровлення українців. Ці гарантії також у рамках *Ukraine Facility* дають нам розуміння, що ми маємо гарантовані угоди підтримки України. Це питання щодо розмінування третини території нашої держави, підсилення розвитку здібностей українців для працевлаштування, це 14 угод між німецькими і українськими бізнесменами на суму понад 560 мільйонів євро. Тобто загалом це 110 міжнародних угод.

Друзі, на заклик прем'єр-міністра Канади Джастіна Трюдо: «Слава Україні!» 101 лідер світу відповів: «Героям слава!». Чи не є це прекрасним результатом об'єднання всього світу над Формулою миру Президента Зеленського. Надважливі пункти – це ядерна безпека і продовольча безпека. Коли росія поставила майже весь африканський континент на коліна перед агресором і голодом, Україна врятувала наших партнерів. Гуманітарний вимір, звісно, це військовополонені, наші герої і героїні, які чекають звільнення з 2014 року. Найскладніші кейси – повернення додому цивільних і незаконно депортованих дітей. Все це підсумовано у фінальній постанові саміту миру. Над цим продовжимо працювати на літній сесії ПАРЄ.

Слава українській дипломатії! Слава силам оборони!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Депутатська група «Довіра». Павло Андрійович Бакунець.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Львівщина, прикордоння, група «Довіра». Шановний пане головуєчий! Шановні присутні! Дорогі українці! Вчора, як і повсякчас, я перебував на Яворівщині, на прикордонні. Це край відважних, сміливих людей, це дім легендарної 24-ї ОМБр, це домівка 65-ї, 63-ї, 45-ї ОМБр, 103-ї окремої бригади ТрО та інших воїнів, які служать у різних бригадах.

Яворівщина – це край добрих і працьовитих людей, край успішних підприємців, які працюють, створюють робочі місця, сплачують податки і до місцевого, і до загального державного бюджетів. Звичайно, перебуваючи там, я регулярно спілкуюся і з військовими, і з цивільними людьми, і усі ми разом прагнемо єдиного – перемоги, а відтак миру.

На жаль, вчора у моєму рідному місті Яворові стався випадок, про який всі говорять. Це тривожний сигнал, що така ситуація нас усіх до перемоги не наближає. Цей сигнал для нашого уряду про те, що провалена комунікація між урядом і суспільством, бо як і працівники ТЦК, наші військові, так і усі цивільні люди прагнуть єдиного – перемоги.

Звичайно, що перемога буде. Для цього потрібна мобілізація, для мобілізації потрібна мотивація. Україні потрібно мотивоване військо. Звичайно, що органи мають брати людей, які хочуть іти, а уряд має встановити високу зарплату для тих, хто йде у військо, пільги та забезпечення для їхніх родин. Оце робота уряду, яка багато де провалена, тому стаються такі випадки. Це сигнал працювати більше уряду, органам на місцях, бо це вкрай важливо для нашої перемоги.

Ми дякуємо всім, хто організував, всім державам, які брали участь у Саміті миру, який відбувся цього тижня, бо це важливий крок до наближення миру. Але міцна, мотивована, навчена і забезпечена армія – це і буде українською перемогою.

Слава Збройним Силам України!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Синютка Олег Михайлович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

СИНЮТКА О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Порошенку Петру Олексійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Порошенко. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Дорогий український народе! Хочу наголосити, що Україна зараз переживає дуже важливі шість тижнів з точки зору забезпечення міжнародного прориву в забезпеченні нашої перемоги. Це і Берлінська конференція, і саміт у Швейцарії, і G7, але найголовніше – це Вашингтонський саміт НАТО.

Хочу насамперед висловити подяку партнерам, які щойно продемонстрували всебічну підтримку України. В оцінках міжнародних подій варто уникати крайнощів. Хто чекає від мене чи від нашої політичної сили зухвалої критики, ви цього не почуєте, бо ми маємо бути об'єднаними і націленими на те, щоб наближати мир через українську перемогу. Щоб скоригувати плани на майбутнє, нам бракує об'єктивних висновків. Тому не можна зараз оцінювати події саміту чи конференції. Треба дати два-три тижні, місяць і відповісти на питання, які є в українців. Провели саміт – це наблизило Україну до миру? Провели конференцію – скільки поступило грошей? Провели G7 – вже зараз знаємо – 50 мільярдів з російських активів у найкоротший термін. Вітання! Мета саміту, яка була оголошена, є дуже прозорою і точно підтримується нами, цитую: «Об'єднати зусилля колективного Заходу і Глобального Півдня довкола Формули миру Зеленського на засадах Статуту ООН і міжнародного права». Звичайно, треба щоб ООН була присутня, в питаннях продовольчої безпеки треба, щоб була присутня FAO, ядерної безпеки – МАГАТЕ. Для нас є критичними голоси Китаю, Індії, Африки.

Отже, я повністю підтримую самокритичну позицію влади щодо того, що негайно треба проводити другий саміт. Наполегливо раджу провести його в Нью-Йорку під час проведення Генеральної асамблеї ООН, і вийти на позицію, яка забезпечить мир. Ми цього прагнемо.

Я хочу всіх привітати з очевидним успіхом – з 25 червня будуть розпочаті переговори про вступ України до Європейського Союзу. Це досягнення нас всіх, насамперед українського народу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Вороньку Олегу Євгеновичу, депутатська група «Відродження України».

Гнатенко. Будь ласка.

ГНАТЕНКО В.С., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 49, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Глобальний саміт миру, що відбувся на вихідних у Швейцарії, став важливим кроком до завершення війни. Це перший крок, але ми сподіваємося, що не останній, який приведе до миру. Попри нинішню позицію сформувалося чітке розуміння, що мир буде засновано на повазі до територіальної цілісності та суверенітету. Це прагнення нашого суспільства.

За останніми підрахунками Світового банку збитки від широкомасштабної війни сягають понад 486 мільярдів доларів. На жаль, ця сума у підсумку може бути значно більшою. Також потрібно врахувати збитки, отримані Україною з 2014 року, бо війна прийшла на український Донбас ще 10 років тому.

Всі постраждалі від агресії українські громадяни заслуговують на компенсацію. Ми маємо створити умови для повернення 5 мільйонів українців, що перебувають за кордоном, створювати для них стимули відновлювати інфраструктуру, планувати відбудову всіх деокупованих територій, люди мають кудись повертатися. Завершення війни дозволить перейти з підрахунку нових збитків до серйозної роботи з масштабної відбудови нашої держави.

Маю надію, що в подальшому дипломатія буде набирати потужність. Всі війни завершуються, ми знаємо, за столом перемовин. Для досягнення майбутнього миру держава має зберігати стійкість. З-поміж іншого це стосується і нашої бюджетної сфери. Принципове політичне рішення «Великої сімки» щодо виділення 50 мільярдів доларів дає передбачуваність наших державних видатків у наступні роки. Це стосується як безпеки, оборони, так і соціального виміру та інших ключових напрямів.

Не менш важливими є прикладні результати Міжнародної конференції з питань відновлення України у Берліні, а саме підписання понад 100 угод на суму майже 16 мільярдів євро. Наша депутатська група вітає останні позитивні рішення щодо підтримки Української держави на міжнародній арені. Ми потребуємо подальшої консолідації та згуртованості всієї громади.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос», передає слово Лозинському Роману. Будь ласка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Колеги, на фронт або для фронту. Це повинна бути єдина формула роботи парламенту для наших воїнів, які продовжують боротьбу. Кожного дня о 9 годині хвилиною мовчання вся країна вшановує пам'ять наших загиблих героїв, які віддали найцінніше – своє життя.

Два роки тому, 18 червня 2022 року, росіяни підло вбили на полі бою Артема Димида (псевдо «Курка»), Павла Наконечного (псевдо «Історик»), багатьох інших наших побратимів, які звільняли наші території, зупиняли ворога, віддали найцінніше – своє життя. Прошу вас всіх вшанувати хвилиною мовчання пам'ять «Курки», «Історика» та всіх героїв, які віддали своє життя в боротьбі за свободу України.

(Хвилина мовчання).

Дякую.

Ви знаєте, і «Курка», і «Історик» виконували найскладніші завдання на фронті, спеціальні операції у тилу противника, переходячи на сторону, яка вже

була на той час окупованою, але вони не були спецпризначенцями. «Історик» – вчитель історії молодших класів, творець громадської організації «Поклик Яру», «Курка» – Артем Димид, пластун, молодий хлопака, підприємець, парашутист, мандрівник. Саме такі хлопці і дівчата зараз продовжують боротьбу, саме такі вже віддали своє життя.

Ви знаєте, формула «на фронт або для фронту» – це єдиний орієнтир для нашого парламенту, коли ми формуємо порядок денний і вирішуємо, за які законопроекти будемо голосувати. Шановні колеги, звертаю вашу увагу, що сьогодні в порядку денному є проект закону [№ 9559-д](#), який створив цей парламент і який потрібно підтримати. Це десятки мільярдів коштів на Сили безпеки та оборони, це легалізація донатів з місцевих бюджетів, це можливість підтримувати органи місцевого самоврядування, всі військові частини без виключення. Спочатку дрони, потім стадіони, усе на фронт або для фронту. Такий підхід і саме така ідеологія мають бути в нашому парламенті для тих, хто продовжує боротися, і для наших героїв.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Зараз від фракції «Батьківщина» виступ Юлії Володимирівни Тимошенко. Але до мене надійшов лист від двох фракцій з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Тому у Юлії Володимирівни 3 хвилини на виступ від фракції і 3 хвилини для виголошення заяви, тобто 6 хвилин.

Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, я думаю, ви всі пам'ятаєте передвиборчу кампанію 2019 року. Пам'ятаєте цитату, яка розлетілася по всій країні, коли Президент запитав: а яка проблема на «т» починається і на «капець» закінчується? Він сказав, що це тарифи. А ще він сказав, що пенсіонери плакатимуть не від платіжок за тарифи, а від великих пенсій, від щастя і радості за те, що вони такі є.

Ми всі це добре пам'ятаємо, але, як виявилось, це обман. Зараз знову підвищили тариф на електроенергію для людей з 2 гривень 64 копійок за кВт/год до 4 гривень 32 копійок за кВт/год – на 64 відсотки! Покажіть хоч одну країну, яка влаштовує такі стресові випробування своїм громадянам і потім ні за що не відповідає. І це вже друге підвищення, тому що попереднє підвищення було майже вдвічі: з 1 гривні 40 копійок до 2 гривень 64 копійок за кВт/год. Скажіть, будь ласка, коли це знущання над українцями припиниться?

Я хочу вам сказати, що кожен з вас може в стовпчик порохувати, скільки коштує насправді електроенергія для людей. Для цього вам потрібно знати всього декілька речей.

Люди споживають не теплову, а виключно атомну електроенергію. У нас виробляється сьогодні навіть без Запорізької атомної електростанції 52 мільярди кВт/год, а використовує народ України 33 мільярди кВт/год. Скажіть, будь ласка, різницю бачите? Це атомна електроенергія.

Востаннє Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг, офіційно оголосила ціну на атомну енергію в 2019 році – 57 копійок, а після цього вона повністю закрила всю інформацію. Як правильно порахувати? Дуже просто: потрібно 57 копійок помножити на реальну інфляцію за останні п'ять років – 54,5 відсотка, і ви отримаєте рівно 88 копійок за кВт/год. В Україні транспортування електроенергії по високовольтних і локальних мережах завжди коштувало 10,4 відсотка від кінцевої ціни. Якщо його додати, то отримаємо 97 копійок. Це вже з корупцією, з відкатами, з податками, з усім. Скажіть, звідки взялися 4 гривні 62 копійки? У 4,5 разу більше, ніж реальна рентабельна ціна з прибутком на атомну електроенергію! А така ціна з'явилася з декількох причин, і не тому, що треба ремонтувати теплову генерацію, люди не отримують її, крім того, нам наші іноземні партнери дали повний обсяг фінансових ресурсів для ремонту теплових електростанцій.

Перше. Відповідно до Закону «Про акціонерне товариство «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» державне підприємство зробили акціонерним товариством і повністю вивели з-під впливу держави, уряду і віддали на відкуп черговій наглядовій раді, яка поставила нам завдання довести до якоїсь «ринкової» ціни. Зараз вже Шмигаль оголосив, що через те, що «Енергоатом» забрали в Україні за лаштунками війни, за спиною народу, який воює, тепер у нас буде ринкова ціна 7-8 гривень за кВт/год, а взагалі в Європі – 16 гривень за кВт/год. Але це наша атомна електроенергія і вона коштує з транспортуванням 97 копійок за кВт/год.

Друге. Вони зруйнували енергоринок, який був створений у 2000 році. Сьогодні на «Енергоатом» накинулися свої люди, посередники, які сотнями забирають атомну електроенергію за безцінь, а потім продають втридорога.

Третє. У 2021 році неочікувано збільшили в 2,5 разу вартість транспортування. Так поверніть назад, тому що це просто реальний грабунок країни, коли не можна від цього ухилитися, і багато чого іншого: корупція, мегакорупція.

Чого вимагає наша команда? негайно створити тимчасову слідчу комісію і перевірити, як ці тарифи були призначені, на корупційній, абсолютно нелогічній основі проти людей в Україні. Також ми пропонуємо негайно запросити сюди Прем'єр-міністра, міністра енергетики, всіх, хто за це відповідає, і прозвітувати про корупцію в енергетиці, яка призвела до таких наслідків і, безумовно, повернути «Енергоатом» державі. Припиніть під час війни забирати державну власність України! Фракція «Батьківщина» буде це відстоювати і доб'ється результату.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, час для виступів вичерпано. Дякую. Прошу всіх зайняти місця. Будемо переходити до розгляду питань порядку денного.

Шановні колеги, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропоную провести сигнальне голосування.

Нагадую, необхідно одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло. Прошу голосувати.

«За» – 228.

Проголосували: за – 228, проти – 7, утрималися – 8, не голосували – 92.

Рухаємося далі, шановні колеги. Ще раз звертаюся до вас із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформації щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Перелік питань, який був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам надано. Переходимо до їх розгляду (*Шум у залі*).

Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Пане Голово, я щиро вірю, що ви дуже сильно поважаєте традиції. Так склалося, на жаль, що у нас є така традиція, де я постійно наголошую на достатньо простому питанні, що парламент своїм рішенням викликав Голову СБУ, когось з БЕБ, хто там сьогодні головний, міністра внутрішніх справ. Я так розумію, з паном Найємом і Кубраковим вже питання знято. Коли нарешті за рішенням парламенту ми побачимо цих людей на пленарному засіданні, як було вирішено понад 150 народними депутатами?

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярославе Івановичу.

Відповідні запрошення всім цим колегам направлені. Крім цього, скажу більше: у нас була двогодинна нарада, в якій брав участь міністр внутрішніх справ. Він відповів на всі запитання. Думаю, найближчим часом вони будуть запрошені.

Ми чекаємо від регламентного комітету роз'яснення статті 6, тому що не знаємо, як реалізувати те, що було проголосовано. Щойно ми отримаємо від комітету відповідь, одразу підемо за запропонованою ним процедурою. Дякую, колеги.

Рухаємося далі, шановні друзі. Проект Закону «Про залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства» ([№ 8119](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 213.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову Комітету з питань аграрної та земельної політики Гайду Олександра Васильовича. Він виступає і від авторів, і від комітету – до 4 хвилин.

Олександр Васильовичу, будь ласка.

ГАЙДУ О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 128, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуєчий! Шановні колеги! Завданням прийняття законопроекту № 8119 є необхідність створення правових та організаційних засад залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства, що стимулюватиме виробництво продукції з високою доданою вартістю, забезпечить створення нових робочих місць та зростання конкурентоспроможності виробництва водних біоресурсів і продукції з них в Україні.

Надзвичайно важливою проблемою, яка розв'язується цим законопроектом, є врегулювання орендних відносин, оскільки на сьогодні бізнес не може в комплексі отримати право оренди частини рибогосподарського водного об'єкта та земельної ділянки біля нього, а також надаються гарантії користування рибогосподарським водним об'єктом та розміщення тимчасових споруд та обладнання на земельній ділянці біля нього, що дозволить ефективно та повноцінно провадити господарську діяльність для здійснення аквакультури та спеціального товарного рибного господарства. Хочу підкреслити, що земельні ділянки будуть використовуватися виключно під будівництво інфраструктурних об'єктів рибогосподарського призначення. Це рибоприймальні пункти, причали тощо.

За розрахунками Офісу ефективного регулювання, запровадження цього проекту дасть можливість на кожну вкладену в галузь рибного господарства гривню отримати 6,2 гривні додаткових надходжень до державного бюджету та 19,6 гривні доходів для бізнесу. Тобто довгострокові перспективи реалізації закону можуть принести близько 60 мільйонів доларів США доходів для держави у вигляді податків та зборів. Для нас важливо, щоб українці споживали продукцію вітчизняного виробництва. На сьогодні ми маємо на ринку 80 відсотків продукції імпортного походження.

На своєму засіданні комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти даний законопроект у першому читанні за основу з можливістю доопрацювання відповідно до частини першої статті 116

Регламенту Верховної Ради України. Колеги, прошу підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні цього законопроекту: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Волинцю Михайлу Яковичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина».

Тимошенко Юлія Володимирівна.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Дорогі друзі! Що мені подобається в законопроектах, які ви вносите, так це їх назви. От, наприклад, – про залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства. Підніміть руку, хто тут проти риби? Ну всі за рибу, це очевидно. Але, дорогі друзі, цей законопроект не зовсім про рибу. Він про те, як будуть далі використовуватися берегові смуги поряд з усіма водоймами. Ви знаєте, що в усіх європейських країнах чітко визначена відстань від межі водойми і скільки берегу є абсолютно загальною власністю, де не можна нічого будувати, куди мають доступ усі громадяни. Я хочу зазначити: якщо ми приймемо цей «прекрасний» законопроект про рибу, то що, наші громадяни будуть мати обмежений доступ до узбережжя будь-якого моря, водойм, озер і без будь-яких особливих дозволів? Буде дозволено якимсь рибогосподарствам, які ніде не встановлені, що вони такими є, роздавати узбережню смугу без будь-яких дозволів і місцевого самоврядування.

Скажіть, будь ласка, де в Європі є така фігня? Де в Європі взагалі такі речі можна внести в будь-який парламент? Припиніть чіпати хоча б берегові смуги! Залиште їх у спокої разом з рибою і місцевими органами самоврядування. Я закликаю проголосувати проти цього законопроекту, бо він суперечить всім європейським підходам до збереження берегових смуг і до допуску громадян до них.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лозинський Роман Михайлович, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Колеги, прошу переходити до голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Павленко Ростислав Миколайович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий

округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, хто не знає, для нас одним із найскладніших розділів перемовин будуть 11, 12 і 13 – сільське господарство, безпека харчової продукції і, увага, риболовля. *Fishing* – це окремих розділ перемовин з Європейським Союзом.

Що стосується цього законопроекту, то дійсно його мета – відкрита публічна і прозора процедура залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства, яка буде відбуватися на договірних засадах.

Є багато нормальних норм у цьому законопроекті, але деякі положення законопроекту вже існують у відповідних законах, і це може призвести до конфлікту між нормами, наприклад, статті 9 законопроекту і статті 14 Закону «Про аквакультуру». Я звертаю увагу нашого профільного комітету на те, щоб ми це до другого читання виправили.

Законопроект отримав заслужену порцію критики за нечіткість у структурі і термінології. І, чесно кажучи, ця нечіткість термінології дуже часто призводить до корупції, тому що це на розсуд певних представників бюрократії вирішувати, біле це чи чорне. Такого не можна допускати, але, на жаль, воно є.

Окрім цього, відомості про земельні ділянки державної і комунальної власності, які потрібні для інвестицій у розвиток аквакультури, повинні враховувати правовий режим прибережних захисних смуг, що не відповідає чинному законодавству. Це є проблемою сьогодні.

Тому фракція «Європейська солідарність» утримається під час голосування за цей законопроект у першому читанні, проте, якщо це буде виправлено до другого читання, ми обов'язково його підтримаємо.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бужанський Максим Аркадійович, фракція «Слуга народу».

Шановні колеги, після цього будемо голосувати.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Марині Нікітіній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марина Нікітіна. Будь ласка.

НІКІТІНА М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 82, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Законопроект спрямований на забезпечення відкритості, публічності і прозорості процедури залучення інвестицій у розвиток рибного господарства та збільшення виробництва української продукції аквакультури, що забезпечує нам харчову безпеку.

У цілому, за експертними оцінками, прийняття даного законопроекту за 10 років може збільшити доходи українських підприємств на 200 мільйонів доларів США.

Прошу підтримати даний законопроект ще з огляду на те, що він допоможе українському бізнесу поєднати і рибний промисел, і бізнес з аквакультури шляхом створення і врегулювання правовідносин у спеціальних товарних рибних господарствах, діяльність яких регулюватиметься таким законом, і цим самим ми наблизимося до міжнародних європейських стандартів у сфері рибного господарства. Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про залучення інвестицій у розвиток галузі рибного господарства» ([№ 8119](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Я прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Рухаємося далі.

Наступне питання – проект Закону «Про забезпечення простежуваності водних біоресурсів та/або продукції, виробленої з водних біоресурсів» ([№ 9545](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Прошу фракції і групи записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Заремському Максиму Валентиновичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В. Прошу передати слово Стернійчуку Валерію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Стернійчук, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

СТЕРНІЙЧУК В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, добрий день! Прошу вас підтримати законопроект № 9545, бо його норми дозволять детінізувати галузь, мінімізувати ряд корупційних ризиків, подолати бар'єри на шляху до зовнішньої торгівлі. І все це завдяки забезпеченню простежуваності всіх операцій з водними біоресурсами, з видачею дозвільної документації, завдяки контролю всіх етапів виробництва, переробки продукції рибальства і, звісно, цифровізації чинних та нових документів. Тому підтримка цього законопроекту – це насамперед перспектива розвитку важливої для країни галузі рибного господарства та аквакультури. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народна депутатка Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна, фракція «Європейська солідарність».

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, метою документа є удосконалення управління водними біоресурсами, запобігання незаконному рибальству, збереження водних біоресурсів, а також захист прав та економічних інтересів підприємців.

Цим законопроектом передбачається введення електронної системи простежування походження водних біоресурсів та/або продукції з них. Можемо сказати, що це створює не лише Єдину державну електронну систему управління рибним господарством, але й впроваджує в національне законодавство сертифікати, передбачені регламентами Європейського Союзу: походження водних біоресурсів, на вилов водних біоресурсів, реекспорту водних біоресурсів, а також свідоцтво про переробку простежуваних водних біоресурсів та/або продукції з них. Чому це важливо? Тому що норми цього законопроекту наближають нас до права Європейського Союзу. Це об'єктивно.

Одразу хочу сказати, фракція «Європейська солідарність» буде підтримувати цей законопроект. Він дуже добре опрацьований комітетом, тим не менше хотілося б сказати, що під час підготовки до другого читання цю систему простежуваності треба ще раз буде ретельно подивитися і зробити навіть більше, ніж ми зараз хочемо, тому що головне для нас – повністю впровадити європейські принципи простежуваності водних біоресурсів на всіх етапах їх виробництва та реалізації. Тому ще раз хочу сказати, що фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме цей законопроект. Дай Боже, щоб всі законопроекти були такі, як цей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович, фракція «Батьківщина».
Будь ласка.

Євтушок Сергій Миколайович. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, крім гарних назв проектів законів, про які говорила Юлія Тимошенко, є ще один маркер, на якому я хочу наголосити. Окремі законопроекти чомусь позначаються як євроінтеграційні. Звичайно, ми на них дивимося дуже прискіпливо, тому що немає, напевно, жодної людини в цьому залі, яка не хотіла б пришвидшити євроінтеграцію країни до Євросоюзу.

Водночас хочу нагадати, шановні колеги, що за весь період незалежності України ми споживали недостатній рівень біопродуктів або виробів з риби. Навіть якщо взяти довоєнні роки, це було в рази менше, ніж у світі, а з приходом великої війни, великої агресії до України в наших морях – Азовському і Чорному – майже припинився цей промисел. Наші рибалки абсолютно не в змозі виловлювати належний рівень тих ресурсів, зокрема риби і продуктів з неї, таких як ікра і все інше, які ми маємо споживати як українці, і ці мізерні відсотки зараз покриваються за рахунок імпорту.

Тому, шановні колеги, ми також звертаємо увагу, що в цьому законопроекті є і корупційні ризики, бо введення окремих видів сертифікатів на здійснення певної діяльності для суб'єктів господарювання може призвести до великої корупційної складової. Тому не можна голосувати за цей законопроект і фракція «Батьківщина» буде утримуватися від голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вельможний Сергій Анатолійович, група «Довіра».
Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий*

округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Законопроектом, який ми зараз розглядаємо, пропонується оновити законодавство у цій сфері та створити нові правові рамки для регулювання простежуваності водних біоресурсів та відповідної продукції. Але чи є ці пропозиції доцільними? Ми не впевнені, адже маємо до законопроекту низку цілком конкретних зауважень, зокрема проект потребує значного техніко-юридичного доопрацювання до другого читання, у тому числі узгодження з іншими законами. На нашу думку, положення цього законопроекту доцільно було б викласти як відповідні зміни до законів України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» та «Про аквакультуру». Тоді б не відбулося додаткового розпорошення законодавчих норм у різних законах. А крім того, ми вважаємо, що простежуваність продукції з водних біоресурсів має бути виключена із сфери дії цього проекту закону та має врегульовуватися Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів».

Недоцільним також є впровадження окремого виду документа – спеціалізованої товарно-транспортної накладної для простежуваності водних біоресурсів та продукції з них. Такий документ має бути єдиним для всіх перевізників незалежно від виду товару. Відповідно такий підхід лише ускладнюватиме процес контролю перевезень.

У законопроекті нечітко визначені призначення та випадки, коли вимагається кожен із нових дозвільних документів у сфері забезпечення простежуваності водних біоресурсів. Це дуже складно і може призвести до величезної бюрократичної тяганини, а нам явно не час ускладнювати життя бізнесу.

Тому депутатська група «Довіра» вважає, що цей законопроект потрібно доопрацювати, і тому ми не будемо підтримувати його у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про забезпечення простежуваності водних біоресурсів та/або продукції, виробленої з водних біоресурсів» ([№ 9545](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах, будь ласка.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні види палива» щодо створення реєстру установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива» ([№ 9597](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 257.

Рішення прийнято.

На трибуну для доповіді запрошується перший заступник міністра енергетики України Власенко Юрій Миколайович. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО Ю.М., перший заступник міністра енергетики України. Добрий день, шановні народні депутати! Сьогодні ми вам представляємо проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні види палива» щодо створення реєстру установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива». Проект розроблено в Міністерстві енергетики спільно з Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження на виконання пункту 126 Плану законопроектної роботи у Верховній Раді на 2024 рік з метою застосування в Україні загальноприйнятих світових практик щодо нейтральності біопалива і стимулювання використання біопалива для виробництва енергії та адміністрування процедури встановлення ставки нуль гривень екологічного податку за викиди двооксиду вуглецю для установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива та включені до реєстру.

Законопроектом передбачаються уповноваження Кабінету Міністрів стосовно створення реєстру установок щодо використання біопалива як єдиного виду палива, визначення держателем та адміністратором реєстру Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження, встановлення процедури адміністрування, реєстрації установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива за заявочним принципом, організація інформації взаємодії реєстру з іншими державними електронними ресурсами. Створення і функціонування реєстру дозволить звільнити від оподаткування податком за викиди двооксиду вуглецю суб'єктів господарювання, що оперують установками, які здійснюють такі викиди в результаті спалення біопалива.

Прийняття запропонованих змін забезпечить прозорість процедури встановлення ставки нуль гривень екологічного податку за викиди двооксиду вуглецю установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива.

Зазначений законопроект розглянуто Комітетом Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг та прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти його в першому читанні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Герус Андрій Михайлович. Можете з місця, якщо хочете.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! Законопроект досить простий. Він про підтримку відновлювальних джерел енергії, тому що у нас є електростанції, які працюють на біомасі. Біомаса – це відновлювальний ресурс. Для того, щоб чітко ідентифікувати, що це ті електростанції, які працюють на відновлювальному ресурсі, потрібно створити відповідний реєстр таких установок.

Далі наступним кроком може бути те, що, коли буде створений такий реєстр, тоді можна буде ввести спеціальний режим оподаткування, щоб відновлювальні джерела енергії не оподатковувалися податками на викиди CO₂. Це законопроект про «зелену» енергетику, про підтримку відновлювальних джерел енергії. Прохання його підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу колег записатися на виступи від фракцій і груп: два – за, два – проти.

Хлапук Максим Миколайович, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ХЛАПУК М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Інні Совсун.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інна Романівна Совсун. Будь ласка.

СОВСУН І.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Колеги, цим законопроектом ми надаємо Державному агентству з енергоефективності та енергозбереження обов'язки адміністратора та держателя реєстру установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива, а отже можуть платити екологічний податок за нульовою ставкою.

Якщо ми як Верховна Рада надаємо повноваження певному державному органу, ми очікуємо, що вони будуть ефективно виконані. Але минулі результати роботи Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження не дають підстав так вважати. Для тих, хто не знає, хочу нагадати, що саме Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження було і залишається відповідальним за створення реєстру біометану – «зеленого» палива, в якому дуже зацікавлені наші міжнародні партнери, в тому числі Німеччина. Реєстр біометану був введений у наше законодавство ще в жовтні 2021 року. Після затвердження урядом нормативної бази в липні 2022 року Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження мало б запустити реєстр до січня

2023 року, але до сьогодні цього не сталося, і, в тому числі попри те, що Державному агентству з енергоефективності та енергозбереження допомагали німецькі донори, партнери, які дуже намагалися це зробити, але їм не вдалося налагодити ефективну співпрацю з Державним агентством з енергоефективності та енергозбереження за такий тривалий час.

Розробка реєстру так надовго затягнулася, що ситуація стає абсурдною, бо у зв'язку зі зміною регулювання в Європейському Союзі сама потреба в реєстрі біометану вже відпадає. Так ось зараз, коли ми говоримо про те, щоб додати органу, який за два роки не спромігся створити один реєстр, повноваження створювати інший реєстр, то в мене є велике питання до такого рішення Верховної Ради. Чи потрібен цей реєстр? Так, потрібен. Чи можемо ми сподіватися, що його зробить Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження? Наша відповідь – ні, ми наразі в це не можемо вірити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Заремському Максиму Валентиновичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЗАРЕМСЬКИЙ М.В. Прошу передати слово Герусу Андрію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Михайлович Герус. Будь ласка.

ГЕРУС А.М. Колеги, прошу підтримати законопроект, тому що питання відновлювальної «зеленої» енергетики є важливим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шевченко Євгеній Володимирович, депутатська група «Відновлення України».

ШЕВЧЕНКО Є.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 76, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Бурмічу Анатолію Петровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анатолій Петрович Бурміч. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний Голово! Шановні колеги! Це дуже простий законопроект. З врахуванням ситуації, яка сьогодні склалася в Україні, він спрямований на те, щоб залучити внутрішні і зовнішні інвестиції саме для додаткового виробництва енергії у цьому секторі.

Все дуже просто. Знижується оподаткування на машини і механізми, які працюють на біопаливі, і ми розраховуємо, що саме це буде сприяти залученню інвестицій і збільшенню сектору виробництва енергетики.

Група «Відновлення України» підтримує законопроект.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович, за ним – Іван Григорович Кириленко.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка.
Я бачу, Артуре Володимировичу.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дякую. Шановні колеги, знаєте, це добре, коли ми намагаємося зробити якісь додаткові можливості для того, щоб якісно використовувати альтернативні види палива. Ми знаємо, у наскільки серйозній ситуації знаходиться наша енергетична система. Водночас, коли пропонується якийсь механізм того, як ті чи інші гравці будуть звільнені від екологічного податку, незрозумілою є процедура передачі цієї інформації з реєстру Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження до податкових органів. Тому, на нашу думку, законопроект потребує серйозного доопрацювання до другого читання і прозорості системи передачі цієї інформації, щоб уникнути будь-яких корупційних ризиків.

Також я хотіла б звернути увагу, колеги, на те, що коли ви бачите законопроекти з прапорцем Європейського Союзу, то ви маєте розуміти, що це не означає, що цей чи інший законопроект є ідеальним. Це означає, що законопроект безпосередньо стосується наших міжнародно-правових зобов'язань у сфері європейської інтеграції і впровадження права Європейського Союзу на теренах України, і ми маємо ще ретельніше підходити до аналізу кожної норми такого законопроекту і не повинні ухвалювати нічого такого, що доведеться переробляти, оскільки розраховуємо на те, що Україна буде далі прямувати до Європейського Союзу.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кириленко Іван Григорович, фракція «Батьківщина», і після цього голосуємо.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Дякую, пане Голово. Про що цей законопроект? Про створення реєстру установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива. Без цього реєстру буде неможливо встановити екологічний податок у розмірі нуль гривень для установок, якими здійснюються викиди CO₂ в результаті спалювання

біопалива. Тобто суть у прозорому обліку і контролі за діяльністю на сьогодні близько 1 тисячі 500 установок.

Це законопроект про перспективу нашого майбутнього. Весь цивілізований світ іде в напрямі «зеленої» чистої енергії, про що фракція «Батьківщина» тут весь час говорить. Це наша перспектива, це наші унікальні можливості сільськогосподарського виробництва. Ми хочемо закликати уряд якомога швидше приймати відповідні підзаконні акти і не гальмувати те, що ми тут робимо для нашого майбутнього. Фракція «Батьківщина» однозначно за і просить зал підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про альтернативні види палива» щодо створення реєстру установок, що використовують біопаливо як єдиний вид палива» ([№ 9597](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері впровадження «розумних мереж» ([№ 11083](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 11083 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 297.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

До слова запрошується перший заступник міністра енергетики Власенко Юрій Миколайович.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Шановні народні депутати! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері впровадження «розумних мереж», розроблений на виконання пункту 1 Плану заходів щодо реалізації Концепції впровадження «розумних мереж» в Україні до 2035 року, та пункту 133

Плану законопроектної роботи Верховної Ради на 2024 рік та пункту 328 Плану пріоритетних дій уряду на 2024 рік.

Мета проекту – запровадження нормативного підґрунтя для забезпечення розвитку технологій «розумних мереж», уточнення визначення у відповідності із положеннями сучасних міжнародних та європейських стандартів, врахування положень Концепції впровадження «розумних мереж» в Україні до 2035 року.

Законопроектом передбачається внесення змін до законів «Про енергетичну ефективність» і «Про ринок електричної енергії» в частині удосконалення терміну «розумні мережі» та надання визначення таким термінам як «мікромережа», «користувач мікромережі», «острівний режим мікромережі», «система енергетичного менеджменту мікромережі», «реагування на попит», «управління попитом».

Запровадження сучасної термінології у сфері впровадження «розумних мереж» в законодавство також сприятиме стандартизації та узгодженню термінів і понять, що є важливим елементом для забезпечення ясності та однозначності розуміння термінології серед всіх учасників енергетичного ринку, забезпечення єдності та зрозумілості термінів, сприятиме вдосконаленню сектору та його адаптації до сучасних викликів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Герусу Андрію Михайловичу. Будь ласка.

ГЕРУС А.М. Шановні колеги, у нас є велика проблема не лише з генерацією, але і з мережами, лініями електропередач, тому що вони є застарілими, недофінансованими, потрібно робити ремонти, реконструкції і модернізації, впроваджувати нові технології. Тому, коли ми говоримо про «розумні мережі», то це саме про впровадження нових технологій для того, щоб можна було якісно управляти цими мережами і попитом, щоб, якщо в нас і є якісь процеси, то щоб вони були справедливими і було поменше нарікань, про які ми, на жаль, чули останнім часом.

Питання про використання «розумних мереж» є важливим. Прохання підтримати цей законопроект у першому читанні, бо він сьогодні є особливо актуальним.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу фракції і групи записатися на виступи: два – за, два – проти.

Ар'єв Володимир Ігорович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Фракція «Європейська солідарність». Ви знаєте, дивлюся на законопроект, який пропонує уряд, про «розумні мережі». Я не бачу в порядку денному законопроект про демобілізацію військових, встановлення термінів служби. Нам це обіцяли ще в квітні, коли пропихували через Верховну Раду минулий закон. Де це? Немає. У нас немає законопроект про збільшення дитячих виплат. Це ж не на часі, вам вистачить 860 гривень. У нас немає законопроект про стовідсоткове бронювання військовозобов'язаних працівників ДСНС. Бардак там продовжується, і далі тиснуть на співробітників. У нас всього цього немає, зате є законопроект про «розумні мережі». Мені здається, що це перший розумний законопроект, внесений нашим урядом. Нам зараз кажуть – проблеми з енергетикою. А який уряд купляв електроенергію в Білорусі? Який уряд волав з цієї трибуни? Та це завтра буде агресор. Та ні, нормально, купляємо. Який уряд ігнорував альтернативну енергетику, яка могла б сьогодні забезпечити, яка не була б сконцентрованою і такою вразливою для російських атак? Цей уряд. А тепер вони прокинулися, виходять і говорять: «Ми вам пропонуємо «розумні мережі». Жодні «розумні мережі» не допоможуть нерозумному уряду, це треба розуміти. Треба нарешті виправляти щось тут, починати працювати реально на державу і вносити на розгляд ті питання, які актуальні.

Законопроекти щодо терміну служби, дитячих виплат, стовідсоткового бронювання працівників ДСНС і взагалі вирішення питання бронювання реально будуть розумними, а не та абракадабра, яку нам пропонують.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Осадчук Андрій Петрович, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ОСАДЧУК А.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Інні Совсун.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Інна Романівна Совсун. Будь ласка.

Товариші, друзі, колеги, samagadas, будь ласка, дайте можливість колезі пройти.

СОВСУН І.Р. Фракція «Голос». Безперечно, «розумні мережі» є важливими, особливо зважаючи на те, якою значною є потреба в модернізації наших мереж, адже на сьогодні ми втрачаємо 10 відсотків переданої електрики, і це суттєво більше ніж 3-5 відсотків у розвинених європейських країнах. Але прикро бачити законопроект, яким розв'язується дуже маленька і вузька проблема в той час, як ми наближаємося до катастрофи у сфері енергетики. Друзі, давайте не голосувати за «розумні мережі», а продукувати розумну політику у сфері енергетики.

З цієї трибуни виступав міністр енергетики, який сказав про те, що уряд працює над законопроектом, аби влаштувати пільгове оподаткування для ввезення енергетичного обладнання. Минуло три тижні з часу того виступу, енергосистемі вкрай потрібні як критичне обладнання для пошкоджених електростанцій, так і альтернативні джерела живлення, але, на превеликий жаль, законопроект, норми якого реально розв'язували б проблеми в енергетиці, на розгляд не вноситься.

Так само тотально бракує комунікацій і дій з боку уряду щодо скорочення споживання електроенергії. Ми всі свідомі, розумні політики розуміємо, що на сьогодні генерації не вистачає. Єдиний спосіб скоротити розрив між генерацією та споживанням – це скорочення споживання. Але для цього треба інформувати населення, пояснювати, що вони можуть зробити *push*-повідомлення в Дії про те, що необхідно скоротити споживання, інакше потрібно буде вимикати електроенергію. Всі ці речі можна було б робити, але, на жаль, ми не бачимо таких дій з боку уряду. Я вже мовчу про те, що не бачимо дій на рівні місцевого самоврядування, які готували б міста до дуже важкої зими, яка на нас чекає. Тому «розумні мережі», це, звичайно, добре, але розумна політика у сфері енергетики – це краще.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кабаченко Володимир Вікторович передає слово Олексію Юрійовичу Кучеренку.

Будь ласка, Олексію Юрійовичу.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, скажіть, будь ласка, є хтось у залі, хто проти чогось розумного? Точно, що ні, і ми, безумовно, за «розумні мережі», розумний уряд, розумні рішення. Одразу хочу сказати, фракція «Батьківщина» підтримує цей технічний законопроект.

Звертаю вашу увагу на принциповий момент. Концепція розвитку «розумних мереж» була прийнята урядом 14 жовтня 2022 року, один рік і вісім місяців тому, минуло майже два роки, і зараз уточнюється термінологія

«розумних мереж». Вибачте, ми не доживемо такими темпами до цих «розумних мереж», шановний колего Власенко.

Я хочу привітати вас з перемогою на конкурсі. Ви сьогодні знову кандидат у члени НКРЕКП. Сподіваємося, уряд нарешті когось там буде призначати. Бо саме ця національна комісія відповідатиме за «розумні мережі», за їх тарифне регулювання, про що сьогодні казала Юлія Володимирівна. Звертаю вашу увагу, що жодні «розумні мережі» без грошей не будуть побудовані. Гроші – це тариф, тариф – це платіжка для споживача. Перед тим, як вчергове покладати на споживача витрати на розвиток «розумних мереж», давайте реально розберемося, куди пішли попередні гроші, їх зростання, на мережі, яке відбулося за останні чотири роки.

Цей технічний законопроект можна приймати, ним нічого принципово не вирішується. Але поки ми не розберемося детально, не зробимо аудит того, що «наворочено» за останні п'ять років в енергетиці, куди пішли наші з вами гроші, ніякого прогресивного руху далі не буде.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань використання термінології у сфері впровадження «розумних мереж» ([№ 11083](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про Національну установу розвитку» ([№ 11238](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 11238 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи: два – за, два – проти.

Павленко Ростислав Миколайович, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ПАВЛЕНКО Р.М. Дякую. Прошу передати слово Ніні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, у проекті закону автори ставлять амбітну мету – створення нової Національної установи розвитку за прикладом кредитної установи для відбудови, створеної у післявоєнній Німеччині як частина плану Маршалла в 1948 році. Давайте подивимося поки з юридичної точки зору, що це за Національна установа розвитку. Я вже тут почула різні пропозиції, як можна її назвати, виходячи із суті і напрямку діяльності цієї установи.

У документі зазначається, що це установа для забезпечення фінансової та іншої підтримки цільових груп суб'єктів підприємництва, які мають потенціал розвитку, або вид їх економічної діяльності є пріоритетним для економіки. Для реалізації цієї мети буде трансформований Фонд розвитку підприємництва. Національна установа розвитку буде виконувати ті функції, забезпечувати ті напрями, які наразі фінансуються з державного бюджету.

З державного бюджету протягом 2023 року і на цей рік заплановано витрати для Фонду розвитку підприємництва в розмірі 16 мільярдів гривень, які були повністю витрачені в 2023 році. Скажіть, будь ласка, ви бачите результат витрачених коштів, виплачених за різними програмами, які мали б створити додатковий економічний результат для країни? Я сьогодні запитувала в більшості колег, можливо, я не чую, не на тих зустрічах з бізнесом буваю, чи можете ви дати приклад успішних кейсів щодо фінансування з Фонду розвитку підприємництва. Відповідь – ні.

З юридичної точки зору, почитайте висновок нашого...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так розумію, Дануца передає слово Гетманцеву. Будь ласка, Даниле Олександровичу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, про що цей законопроект? Насправді ми маємо декілька системних проблем в економіці України, які викликані об'єктивними обставинами. Одна з них – це вкрай недостатній рівень кредитування. У нас на сьогодні на піввідсотка нижче рівень гривневого кредитування, ніж був

у 2022 році. Причому сам по собі він вдвічі відстає від тих 30 відсотків, за яких країна може розвиватися. Кредити не видаються з декількох причин, головними із яких є і висока облікова ставка Національного банку (це об'єктивна причина), і ризиковість кредитів.

До нас звертаються і переміщені особи, і релокований бізнес, і бізнес на прифронтових територіях, ті, хто відповідає і здійснює проекти відновлення навіть у війну, і скаржаться на те, що кредити отримати практично неможливо. Комерційні банки, обв'язані нормативами Національного банку, не можуть собі дозволити кредитувати бізнес з високим рівнем ризику. Якраз на вирішення цього питання спрямований наш законопроект.

Ми пропонуємо на базі Фонду розвитку підприємництва створити Національну установу розвитку, як банк банків, який буде через комерційні банки кредитувати проекти з високим ступенем ризику, перекредитовувати ті проекти, які на сьогодні не мають належного забезпечення. Джерелами фінансування такої структури є як бюджетні програми, які вже існують, так і кошти донорів. Це повинно бути єдиною структурою, яка закумулює в себе всі ресурси для відновлення країни. Прошу підтримати в першому читанні зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цабаль Володимир Володимирович, фракція «Голос». Будь ласка.

Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Добрий день, колеги! Я вам чесно скажу, що спочатку я достатньо скептично ставився до цього законопроекту, але, поспілкувавшись не лише з авторами законопроекту, а й з тими інституціями, які допомагали його розробляти, вважаю, що його треба підтримати.

Якщо дуже спрощено, у нас зараз багато державних програм, які так чи інакше спрямовані на розвиток підприємництва. Найвідоміша із них – це «Доступні кредити 5-7-9», але є багато інших.

Що пропонується? Зробити умовно «єдине вікно» – Національна установа розвитку, яка надаватиме цю допомогу як за рахунок того, що є в бюджеті (зараз це 45 мільярдів, які відповідно і витрачаються на підтримку підприємництва), так і за рахунок тих донорських проектів, які є наявними і ще зайдуть. Наприклад, величезна сума грошей, понад 7 мільярдів, за планом *Ukraine Facility* від Європейського Союзу на чотири роки. Цим законопроектом пропонується це об'єднати, зробити достатньо зрозумілий нагляд і одночасно зручний метод отримання допомоги і консультацій для бізнесу. На засіданні комітету цей законопроект підтримали Національний банк, Міністерство фінансів, уряд в особі Міністерства економіки, і хоча є невеликі зауваження до законопроекту, в цілому він підтримується нашими міжнародними партнерами, які будуть головними

донорами для цієї установи. Для її створення не треба великої кількості грошей та капіталізації – всього того, що, напевно, зараз було б не на часі.

Я вважаю, в першому читанні цей законопроект треба голосувати. Є певні зауваження, але вони більш технічного характеру, які ми доопрацюємо з нашими партнерами. У цілому це ще один крок, можливо, не такий великий, але тим не менше важливий для підтримки бізнесу, особливо під час війни, і, сподіваюся, після нашої перемоги під час відбудови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Завершальний виступ – Кириленко Іван Григорович. Він передає слово Соболеву Сергію Владиславовичу. Після цього голосуємо.

Запросіть народних депутатів до залу. Прошу зайняти свої місця.

Будь ласка, Сергію Владиславовичу.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Шановні колеги, послухайте уважно. Я такої авантюри не чув давно. Ви всі пам'ятаєте національне агентство, під яке виділяли мільярди в уряді Януковича, а потім виявилось, що його очолював звичайний лижний інструктор, який підмахував документи.

Я нагадаю вам і далекий 1993-й рік, коли вся власність України була закладена в облігації, а потім по всьому світу виловлювали власників цих облігацій, які мали право за 10, 20, 100 мільйонів доларів приходити в Україну як у супермаркет і викупувати все.

Тепер нам нав'язують третю історію. Що таке національна установа? Чому цим не займаються банки, які мають кредитну історію, які можуть перевірити, що ж це за підприємці, які потребують таких кредитів? Чому Національний банк України не має права нагляду над цією установою? Що сталося? Що це за така установа, яка буде розпоряджатися бюджетними коштами, коштами міжнародних кредиторів і видавати на свій розсуд ці кредити? Якщо ви почитаєте проект закону, кому можна надавати ці кредити, ви там не знайдете ніяких градацій. Там будуть компанії «рога і копита», будь-які інші, які потім не нестимуть відповідальності.

А тепер ключове питання: яким чином утворюється ця установа? Фактично, Фонд розвитку підприємництва просто перейменовується, наглядова рада, її голова залишаються без перевиборів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про Національну установу розвитку» ([№ 11238](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування сум коштів, отриманих платником податку на безповоротній основі від Національної установи розвитку» ([№ 11239](#)).

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 11239 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Два – за, два – проти? З представленням.

Даниле Олександровичу, хочуть вас чути.

Слово надається голові Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Гетманцеву Данилу Олександровичу. Він виступатиме від комітету і від авторів. Будь ласка, до 4 хвилин.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні друзі! На засіданні Погоджувальної ради ми пропонували розглядати цей законопроект взагалі без обговорення, бо він пов'язаний з попереднім законопроектом. Пропонується внесення змін до Податкового кодексу, відповідно до яких безпосередня передача відповідних ресурсів від Національної установи розвитку до комерційних банків звільняється від оподаткування, що є абсолютно логічним.

Дуже дякую за підтримку українського бізнесу, релокованого бізнесу наших внутрішньо переміщених осіб, про що йшлося в попередньому законопроекті. Прошу цей законопроект також підтримати, не гаючи часу на його обговорення, бо тут немає що обговорювати. Законопроект дуже маленький.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Даниле Олександровичу, будь ласка, позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Комітет, розглянувши даний проект закону на своєму засіданні, прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді підтримати його за основу з доопрацюванням до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Даниле Олександровичу, бачите, це свідчить про те, що я вас слухаю.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні цього законопроекту: два – за, два – проти.

Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»)*. Прошу передати слово Сергію Соболеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, а тепер родзинка цього законопроекту: давайте звільнимо від оподаткування. Кого? Почитайте уважно: тих, хто цей податок і не сплачує, так звані перша, друга, третя групи. І це викликає питання. Ми створюємо установу, в яку заганяємо гроші державного бюджету, міжнародних кредиторів, а після цього ще їх звільняємо від оподаткування. На мій погляд, більшої авантюри слідчі органи України розслідувати не будуть, бо навіть те, що ми мали з лижними інструкторами, що ми мали з так званим розпродажем України у далекому 1993 році, не йтиме ні в яке порівняння з тим, що ви робите під час війни, коли ці кошти спрямовуються не на розвиток оборонного комплексу, а віддаються на поталу так званих підприємницьких структур, які ще будуть звільнені від оподаткування. Більшого фарсу навіть важко уявити. Тому в мене велике прохання – попередній законопроект пройшов всього-на-всього з люфтом у шість голосів – будьте розумними, проголосуйте проти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Бакумову Олександрові Сергійовичу, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БАКУМОВ О.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»)*. Шановні колеги, цей законопроект є сателітом того, який щойно був підтриманий Верховною Радою України, тому в мене є пропозиція перейти до голосування і підтримати його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександрє Сергійовичу.

Южаніна Ніна Петрівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П. Колеги, дуже важко вас переконувати, якщо ви не хочете чути і вже прийняли рішення. Я підтримую колегу з фракції «Батьківщина» пана Соболева. Ви хоча б ще один раз подивилися на цю інституцію, адже, представляючи проект закону, наш колега сказав неправду. Це не про кредити, а про передачу коштів з цієї установи для використання. Тобто абсолютно чітко, незрозуміло чому, не прописані критерії і не передбачені всі можливі нюанси під час використання та надання такої допомоги. У визначенні розмиті мета, напрями діяльності, безконтрольність. Це фінансова установа. Ви ж люди, які зараз турбуються про те, щоб Національний банк контролював і банківські, і небанківські фінансові установи. Що тут відбуватиметься? Тобто ви самі щойно з трибуни стверджували, що там, де банки не ризикують кредитувати, ця установа видаватиме кредити. Але це не кредити, а безповоротна допомога невідомо за якими критеріями і кому. Я не погоджуюся, що в такому сирому вигляді будь-яку ідею можна приймати в першому читанні. Це неправильно.

Скажіть, будь ласка, а яку взагалі інституцію вам вдалося грамотно створити? Можливо, БЕБ чи ще щось таке створили в цьому скликанні, щоб воно працювало і ви сказали, що досягли результату за п'ять років роботи в цьому залі? Будь ласка, не підтримуйте цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович, фракція «Голос». Після цього голосуємо, шановні колеги.

Прошу народних депутатів запросити до залу.

Будь ласка, Ярославе Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Важко сперечатися з попереднім оратором щодо БЕБ, але гарна новина, дуже скоро, думаю, на цьому тижні, ми допоможемо владі зробити БЕБ нормальним органом, навіть незважаючи на весь супротив, який зараз є від Офісу Президента, уряду.

Колеги, я поверну вашу бурхливу і цікаву дискусію до простого тексту законопроекту. Як є зараз: якщо вам надається допомога, наприклад, з Фонду підтримки підприємництва, вона не має оподатковуватися прибутком. Це логічна норма. Усі фонди будуть в Національній установі розвитку. І якщо ви це проголосуєте до другого читання, то логічно переназвати в Податковому кодексі, що, якщо вам як підприємцю гроші приходять з цієї установи, ви точно не маєте платити 18 відсотків податку. Все. Це єдине, що змінює цей конкретний законопроект.

Тому я пропоную трохи відійти від політичних дискусій, дуже цікавих, важливих, але жодним чином не пов'язаних з цим законопроектом, а просто проголосувати. Хто голосував за попередній законопроект або хоче, щоб підприємці, навіть якщо попри їх волю зараз буде створено цю установу,

отримували гроші на розвиток свого бізнесу, на відбудову, на закупівлю обладнання і не платили додаткові 18 відсотків, голосуйте за цей законопроект. Гірше ви їм точно не зробите, це і так є в законі. Якщо ви категорично проти цієї установи і хочете, щоб підприємці заплатили 18 відсотків, не голосуйте за цей проект. Я намагаюся вам максимально просто пояснити, що це технічний законопроект, на який ми даремно витрачаємо час, обговорюємо його так довго. Я особисто і наша фракція будемо голосувати за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування сум коштів, отриманих платником податку на безповоротній основі від Національної установи розвитку» ([№ 11239](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Рухаємося далі.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до підрозділу 2 розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення товарів для потреб виробництва та/або ремонту машин механізованого розмінування» ([№ 11258](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 11258 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 230.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти (*Шум у залі*). На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися...

Добре, запрошую до слова народного депутата Горенюка Олександра Олександровича для доповіді щодо цього законопроекту.

ГОРЕНЮК О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 136, Одеська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! На сьогодні Україна є найбільш замінованою країною у світі. Зараз близько 174 тисяч квадратних кілометрів залишаються замінованими. З огляду на триваючі бойові дії площа мінного забруднення зростатиме швидше за обсяг розмінованих територій. Міни та інші вибухові залишки війни становитимуть загрозу ще протягом десятиліть, що є значною перешкодою для відновлення України та стійкого економічного розвитку.

За інформацією ДСНС один сапер вручну розміновує до 10 квадратних метрів за один день, тоді як машина може розмінувати до 5 тисяч квадратних метрів за зміну. Тому важливою складовою ефективного розмінування є широке використання механізованого розмінування. Основними виробниками транспортних засобів механізованого розмінування є Хорватія, Словаччина, Великобританія.

Законопроекти № 11258 та [№ 11259](#) пов'язані, ними передбачається створити умови для вітчизняного виробництва машин механізованого розмінування. В Україні наразі функціонують кілька підприємств, які намагаються виробляти подібні машини на території нашої держави. Однак на сьогодні за багато років війни сертифікована лише одна машина механізованого розмінування, зібрана на українському підприємстві, але, на жаль, із комплектуючих, ввезених з Хорватії. Тобто наше виробництво машин механізованого розмінування без іноземних складових є неможливим.

Законопроектами № 11258 та № 11259 пропонується звільнити від оподаткування митом та податком на додану вартість операції з ввезення на митну територію України у митному режимі імпорту складових, а саме матеріалів, вузлів, агрегатів, у тому числі машинокомплектів, що ввозяться для виробництва.

Колеги, головною метою цього законопроекту є підвищення темпів розмінування найбільш замінованої країни у світі.

Законопроект підтриманий Федерацією роботодавців України, Асоціацією гуманітарного розмінування та одногосно профільним комітетом.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Від фракції політичної партії «Слуга народу» – Козир Сергій В'ячеславович.

КОЗИР С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, самовисуванець).
Прошу передати слово колезі Данилу Гетманцеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Данило Олександрович Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, прекрасний позитивний законопроект, який дійсно стосується завезення комплектуючих складових для виробництва в Україні надважливої техніки для розмінування. Україна, на жаль, є найбільш замінованою країною у світі – понад 170 тисяч квадратних кілометрів заміновано. Тому я не знаю, що тут можна обговорювати, треба голосувати і йти далі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Совсун Інна Романівна, фракція «Голос». Будь ласка.

СОВСУН І.Р. Прошу передати слово Галині Васильченко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Галина Васильченко. Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»).* Фракція «Голос». Шановні колеги, цей законопроект і наступний щодо внесення змін до Митного кодексу маємо голосувати взагалі без жодних обговорень. Звісно, фракція «Голос» підтримуватиме і цей проект закону, і наступний, бо вони обидва є дуже важливими. Ідеться про звільнення від оподаткування митом та податком на додану вартість ввізне обладнання, необхідне для виробництва машин механізованого розмінування для розмінування наших територій. Загалом це питання до нашого уряду, чому він сам не ініціював такі питання, бо вже 2024 рік, а наші території дуже сильно заміновані ще з 2022 року. Як зазначали мої колеги, Україна є найбільш замінованою країною у світі, тому ми будемо голосувати за цей і наступний законопроекти, до чого всіх закликаємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Прошу передати слово Івану Крульку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Іванович Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Наша фракція уважно проаналізувала цей законопроект.

Ми маємо враховувати, що понад 170 тисяч квадратних кілометрів української землі заміновано, і це спричинено російською агресією проти України. Це величезна небезпека для кожного мирного жителя, який, зайшовши в ліс або на поле, може підірватися там на мінах. Тому, безумовно, цей законопроект, як і наступний, ми будемо підтримувати.

Але я хотів би звернути увагу авторів цього законопроекту і комітету. До другого читання, очевидно, нам потрібно вже зараз вносити зміни стосовно того, щоб звільнення від ПДВ і ввізного мита на обладнання для машин механізованого розмінування діяло не тільки в межах дії воєнного стану. Адже розмінування територій України триватиме набагато довше, ніж виключно в межах дії воєнного стану. Тому наша пропозиція полягає в тому, щоб продовжити цей термін хоча б до 2037 року, мати можливість і після війни розмінувати нашу територію, завозити необхідні автоматизовані і механізовані засоби для такого розмінування.

Крім того, шановні колеги, я ще раз хочу звернути увагу на те, що сьогодні говорила наш лідер Юлія Тимошенко з трибуни. Питання енергетики України, питання ціни на електроенергію для населення є надзвичайно кричущими. Думаючи над розмінуванням територій, давайте не будемо закладати «міни» там, де вони не повинні бути, зокрема в цінах на електроенергію. Це стосується кожного українця, який вже не може за це платити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Геращенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність». Після цього голосуємо за цей законопроект.

Будь ласка, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, ворог використовує міни, заборонені Оттавською конвенцією, з 2014 року. Очевидно, що сьогодні проблема поглиблюється, бо третина української території, а це, щоб ви розуміли масштаби проблеми, чотири Швейцарії, замінована. Ідеться про десятиріччя розмінування. Очевидно, ми маємо підтримувати і Державну службу з надзвичайних ситуацій, на яку лягає основне навантаження щодо гуманітарного розмінування.

Як співавтор законопроекту про гуманітарне розмінування разом з колегами буду підтримувати цей законопроект. Але дуже важливо не лише зняти мито для іноземного обладнання, яке завозиться в Україну, а й щоб виконавча влада підтримала українського виробника.

Щодня понад 400 одиниць різної техніки використовується для розмінування, а потрібно набагато більше. Український виробник уже виробляє

спеціальне навісне обладнання для механізованого розмінування. Дуже важливо, аби до другого читання ми зняли не тільки мито для завезеного обладнання, а й компенсацію для українського виробника, який виробляє спеціальну техніку в Україні, але обладнання для її виробництва завозить.

Хочу сказати, що на окупованих територіях залишилося дуже багато техніки, тому розмінувальні центри потрібно посилювати за рахунок вітчизняної техніки, яку виробляють наші підприємства ВПК. Ми маємо це врахувати до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення товарів для потреб виробництва та/або ремонту машин механізованого розмінування» ([№ 11258](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 308.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, всі говорили про однаковість підтримки. Ми можемо скоротити строки вдвічі?

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення вдвічі строків подачі... Щоб ми встигли наступного разу його проголосувати (*Шум у залі*). Давайте я поставлю на голосування пропозицію, а ви голосуйте або не голосуйте.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення... Секунду.

Ярослав Железняк. Що у вас, Ярославе Івановичу?

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Пане Голово, ми встигаємо до другого читання спокійно доопрацювати. До цього законопроект під час обговорення на засіданні нашого комітету є ще пропозиції від різних стейкхолдерів, насамперед від Міністерства оборони, щодо включення певних пунктів або їх уточнення. Ви нам зменшуєте можливість доопрацювати це в комітеті. Ми встигнемо все зробити. Просто буде конструктивніша робота.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, немає питань. Тоді я прошу подати поправки, щоб комітет встиг своєчасно все розглянути.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів для потреб виробництва та/або ремонту машин механізованого розмінування» ([№ 11259](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 11259 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 299.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, я також пропонував розглядати без обговорення, але на засіданні Погоджувальної ради сказали, що з обговоренням.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Запишіться лише ті фракції і групи, які хочуть виступити.

Тимошенко Юлія Володимирівна, фракція «Батьківщина».

Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Цей законопроект про внесення змін до Митного кодексу щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів для потреб виробництва та/або ремонту машин механізованого розмінування є похідним від попереднього. Я вже висловив позицію фракції: ми будемо голосувати за. Потрібно звільняти від мита. Я ще раз звертаю увагу на те, що ми не обмежимося виключно діями воєнного стану, тому що розмінування територій України після того, як російська федерація – агресор, окупант, порушивши всі міжнародні норми, які тільки можна, принесла на нашу територію цю велику війну, триватиме дуже довго. До сьогодні знаходять міни часів Другої світової війни, то що вже говорити про ситуацію, яка сьогодні є в Україні.

Тому я звертаюся з проханням під час підготовки до другого читання розширити термін, визначити розумні строки розмінування, надати можливість ввозити потрібне обладнання без сплати мита і ПДВ. Прошу народних депутатів підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ярославу Железняка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, цей законопроект розроблений у продовження попереднього. Перший законопроект – про звільнення від податків, другий – про звільнення від митних зборів. Це дуже просто. Сподіваюся, що буде так само 300 плюс голосів на табло в підтримку законопроекту.

Давайте одразу переходити до наступного важливого законопроекту пана Лозинського, тому що там питання про державну безпеку, він мав бути прийнятий ще рік тому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Южаніна Ніна Петрівна, фракція «Європейська солідарність».

ЮЖАНІНА Н.П. Прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Фракція «Європейська солідарність» однозначно підтримує і перший, і другий законопроекти щодо допомоги в розмінуванні та знятті мита, щодо сприяння самому процесу. Але хочу наголосити на кількох дуже важливих моментах.

Перше. Тоді, коли ми дозволяємо безперешкодно ввозити в Україну різні запчастини, техніку, майже повністю відсутня підтримка місцевого виробника. Неодноразово мені як волонтеру доводилося закупляти ту чи іншу техніку для розмінування, особливо для підрозділів саперів. І я перепрошую, більшість виробників працюють на волонтерських засадах, і в них купляють волонтери замість того, щоб мати повне сприяння з боку держави і нормальні державні замовлення. До речі, те саме стосується і дронів. На жаль, це питання і досі не вирішено.

Друге. Коли маємо настільки складні питання як розмінування, безпека, забезпечення існування держави в такий важкий період, енергетика, фортифікації і таке інше, ми займаємося рибним господарством, судовими позовами, розглядаємо різні національні корупційні дерибанні установи, які відмиватимуть кошти, замість того, щоб сформувані дуже конкретний порядок денний держави, яка воює. Це мав би бути пакет законопроектів стосовно військовослужбовців, їхньої безпеки, соціальних гарантій, пакет законопроектів щодо енергетики, зняття мита, оподаткування на ввезення всього, що потрібно для енергетичного виживання держави в такий важкий період, це мали б бути законопроекти щодо підтримки бізнесу, а не поділу їх на чорних і білих, сприяння волонтерським та іншим проектам. Натомість ми з вами знову пасемо задніх і вирішуємо питання постфактум.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Надаю слово Чорному Дмитру Сергійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЧОРНИЙ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Олександру Горенюку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Горенюк. Будь ласка.

ГОРЕНЮК О.О. Шановні колеги, цей законопроект абсолютно аналогічний попередньому законопроекту. Перший звільняє від ПДВ, а цей звільняє від ввізного мита. Він має єдину просту мету – пришвидшити темпи розмінування нашої країни. Давайте не витратити час, голосуємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до розділу XXI «Прикінцеві та перехідні положення» Митного кодексу України щодо звільнення від оподаткування ввізним митом товарів для потреб виробництва та/або ремонту машин механізованого розмінування» ([№ 11259](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 297.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги. Ідемо далі.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування з підтримки сектору безпеки і оборони України» ([№ 9559-д](#)). Друге читання.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що голосуємо поправку 45 Микиші, сподіваюся, він зараз це зініціює, і голосуємо законопроект у цілому. Правильно?

Поправка 45. Микиша. Будь ласка.

МИКИША Д.С., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 181, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, дякую. Нарешті ми розглядаємо

законопроект № 9559-д в другому читанні. Це надважливий законопроект, спрямований на розширення можливостей місцевого самоврядування, у тому числі для допомоги Збройним Силам України. Деякі не зовсім відповідальні очільники громад хочуть під шумок засунути сюди корупційну історію, щоб просувати на дистанційних засіданнях місцевих рад земельні питання і в такий спосіб ділити ці «шкурнячки». Щоб цього уникнути, моєю поправкою 45 пропонується: якщо немає консенсусу стосовно дистанційних засідань, їх взагалі прибрати, бо головна теза – матеріальна підтримка органами місцевого самоврядування Збройні Сили України. Тому, колеги, прошу підтримати і прибрати дистанційні засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

БЕЗГІН В.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Комітет цю поправку спочатку відхилив, але, я вважаю, Погоджувальна рада сьогодні ухвалила мудре, збалансоване рішення: щоб уникнути конфліктних ситуацій навколо законопроекту, простіше прибрати норми, які регулюють дистанційні засідання. Тому пропозиція – підтримати поправку 45 пана Микиші.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 45 авторства народного депутата Микиші комітетом відхилена. Водночас автор пропонує поставити її на голосування для врахування. Позицію комітету почули, позицію Погоджувальної ради знаєте.

Ставлю на голосування поправку 45 для врахування. Прошу голосувати, шановні колеги.

«За» – 301.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування з підтримки сектору безпеки і оборони України» ([№ 9559-д](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Вітаю, колеги.

Передаю слово Олександрю Сергійовичу, бо маю йти з нашою литовською колегою, щоб далі проводити зустрічі.

Будь ласка, Олександрю Сергійовичу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рухаємося далі. Дякую за підтримку такого важливого закону для місцевого самоврядування і сил оборони одночасно. Дякую, Романе Лозинський, за вашу адвокацію.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей податкового адміністрування під час воєнного стану для платників податків з високим рівнем добровільного дотримання податкового законодавства» ([№ 11084](#)). Це друге читання. Ми домовлялися про серію виступів.

Ніна Петрівна Южаніна. Ви готові? Будь ласка, до 10 хвилин.

Увімкніть мікрофон Южаніної.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, я не буду виступати 10 хвилин, тому не виходьте із залу.

Хотіла б звернутися до Голови парламенту пана Стефанчука, але його немає. Тоді, шановний Перший віце-спікере парламенту пане Олександр Корнієнко, як мені до вас звернутися, щоб зрозуміти, яким чином має враховувати комітет поправки народного депутата? Наскільки я знаю, процедура розгляду поправок комітетом така: «відхилено», «враховано повністю», «враховано частково», «враховано по суті». За незрозумілими для мене причинами всі 26 поправок, які є врахованими частково або врахованими по суті, в таблиці знову зазначаються як відхилені. Ви самі собі стріляєте в ногу, тому я взяла 10 хвилин, щоб знову проговорити всі нюанси цього проекту закону.

Пане Олександр, я вас прошу, дайте роз'яснення комітету і мені як народному депутату, яка готує поправки... Пане Олександр, ви чуєте чи ні? Пане Олександр, прошу додати мені ці хвилини, поки ви мене не чуєте. В який спосіб до вас звернутися, щоб ви комітетам дали роз'яснення від Апарату Верховної Ради, як ми далі будемо працювати? Чи є зиск в поданні поправок від депутатів, якщо комітет за невідомих причин їх не враховує, щоб їх не ставити тут на голосування для підтвердження, щоб не розвалювали законопроект, а по суті вони враховані? Для мене це важливо. Якщо для когось це неважливо, то я сприймаю це так, що працею вхолосту, на мою думку не зважають, хоча вона враховується. Будь ласка, наведіть лад, надішліть офіційний лист, яким чином мають бути враховані поправки.

Тепер щодо цього проекту закону. Те, що ми розглядали в першому читанні, і те, що підготовлено комітетом до другого читання, – це дві великі різниці. Різниця полягає в тому, що в основних додаткових критеріях і преференціях, які матиме бізнес, включений до переліку платників з високим податковим

навантаженням, вже буде менше лазівок, які могли б використовувати як контролюючий орган, так і платники податків для того, щоб з'ясувати правоту і доводити, чи вони мають, чи не мають бути включені. Ця вся робота велася в робочих групах, і я бачила певних представників від бізнесу, які підтримували цей проект закону.

Але я звертаюся зараз до голови комітету в тій частині, що переважна більшість платників не підтримують цей законопроект, незважаючи на те, що там є певні преференції, які стосуються виключно обмеженого кола платників податків. Стільки часу витратили ми і самі працівники контролюючих органів на засіданнях робочих груп, а цифри показали, що із 470 тисяч платників попередньо потрапляли до цього переліку близько 6 тисяч, а після певних поправок, що ці норми, тобто преференції щодо непроведення документальних перевірок, не можуть стосуватися підакцизної групи товарів, учасників ринку фінансових послуг, ігрового бізнесу, залишиться 1 тисяча чи трохи більше платників. То чи варто було розвивати цю всю систему, витратити стільки часу, щоб чи когось працевлаштувати, чи комусь давати додаткову роботу, чи просто про це говорити, якщо реально це не дасть ніякого результату?

Тому я наполягаю на тому, що не потрібно приймати такі громіздкі закони, якими переписується одна четверта частина Податкового кодексу, що унеможливує стабільну і постійну роботу тих, хто користується цим документом, хто має читати його весь час, щоб зробити якусь норму чи ініціювати зміни, які не дають результату для країни в цілому.

От скажіть, будь ласка, якщо є 470 тисяч платників, а із них лише 1 тисяча відчує особливе відношення, це справедливо? А 469 тисяч платників податків хіба не на Україну працюють? Вони що, заслуговують якогось іншого, нехорошого ставлення чи просто незволікання на їхні питання, ненадання термінових відповідей, як це передбачено зараз Податковим кодексом? Тому насправді величезна робота секретаріату комітету перетворюється на пусту ідею, яка не матиме ніякої користі для 99 відсотків платників податків в Україні.

Цей проект закону ще має норми, які дають можливість вперше класифікувати платників податків як ризикові платники податків. З юридичної точки зору абсолютно неможливо вносити це в Податковий кодекс, бо йому немає визначення. І підзаконний акт – Постанова Кабінету Міністрів [№ 1165](#) «Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних», яка містить порядок зупинки реєстрації податкових накладних і розрахунків коригування, враховує так звану ризиковість платника податку, на сьогодні в різних судах оскаржується як визначення, якого не існує в законі.

Отже, оскільки голова комітету не погодився виключити із проекту закону це визначення, тобто всіх норм, які наче відкривають дорогу для клубу «білого» бізнесу, фракція «Європейська солідарність» не буде підтримувати цей законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Ніно Петрівно.

Принагідно скажу щодо питання, яке ви порушили. Давайте розберемося. Ми з Головою Верховної Ради обов'язково дослідимо це питання.

Дмитро Олександрович Разумков, потім – колеги від фракції «Батьківщина» і Олексій Олексійович Гончаренко.

Олексію Олексійовичу, ви будете з місця? У вас 5 хвилин? Добре.

Разумков. Будь ласка, 10 хвилин.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Олександр Сергійовичу. Шановні колеги, ви зараз будете приймати законопроект про клуб не «білого» бізнесу, а «обіліченого» бізнесу. У вас був «білий» бізнес на початку повномасштабного вторгнення, який почав сплачувати більше податків, аніж це робив до повномасштабки, і робив це не завдяки вам, Президенту, уряду, а завдяки тому, що він український, розумів, що від нього залежить, чи буде завтра держава чи ні, чи вистоїть українська армія, народ чи ні. Чому я кажу, що це робилося без уряду? Тому що уряду не було. Усі добре пам'ятають, як він накивав п'ятами і сидів на Західній Україні.

Давайте пригадаємо, що ми обіцяли в 2019 році: перше – одні правила для всіх і друге – дотримуватися слова. Я розумію, що в українській політиці це не працює, але все-таки давайте повертатися до того, що ви обіцяли людям – правила для бізнесу будуть однакові для малого, середнього, великого. А почало працювати абсолютно інакше. Ви навіть не дотримуетесь тих обіцянок, які давали українському бізнесу на початку повномасштабного вторгнення.

Як корелюється з обіцяною Президента, Прем'єр-міністра, монобільшості зменшення податків до кінця війни плюс щонайменше рік після перемоги? Це вже прибрали! На цьому місці стояв Прем'єр-міністр і розповідав, що ми просто повернули те, що було до повномасштабки, клявся і божився, що більше не будуть підвищувати податки.

Хочу вам нагадати минулу «годину запитань до Уряду». Прем'єр-міністр ось там сидів і розповідав вам і українському народу, що уряд навіть не розглядає питання підвищення податків. Скажіть мені, будь ласка, тут, у залі, є ідіоти, які вірять Прем'єр-міністру, який через декілька тижнів внесе або сам, або через депутатів законопроект про підвищення податків, що не будуть підвищувати ПДВ, вводити додатково оброк для наших малих, середніх і великих підприємств, для ФОПів, підвищувати військовий збір, про що вже говорить керівництво профільного комітету? За кого вас тримають, людей, коли Прем'єр-міністр сидить у залі засідань Верховної Ради і бреше? Ви й далі буде за це голосувати? Вам плюють в очі, а ви й далі будете робити вигляд, що це все Божа роса? А, може, досить? Коли будуть підвищувати ПДВ на 3-4 відсотки, скільки це додасть до бюджету? Близько 40 мільярдів гривень за кожен відсоток, правильно? Коли кажуть про підвищення військового збору до 5 відсотків, це додатково плюс 120 мільярдів гривень. Тобто ви вийдете на 280 мільярдів гривень, ну, нехай

на 300 мільярдів гривень, може, ще щось із когось витягнете. Але цих грошей, на жаль, не вистачає для того, щоб закрити дірку, яку зробив цей уряд разом з профільним бюджетним комітетом, і незрозуміло куди поділися гроші.

Коли приймався бюджет, на цій трибуні стояла Підласа. Я запитував її, міністра фінансів, Прем'єр-міністра, чи всі видатки порахували, бо ви маєте забезпечити Збройні Сили України до кінця року. Вони тут стояли і казали, що беруть персональну відповідальність за це. Я розумію, що сказати і зробити – це взагалі не про нас. Але, на жаль, воно так працює, що ніхто не несе відповідальності за те, що бреше з цієї трибуни. Тоді нехай люди виходять і розповідають, як вони писали той бюджет, який вже дірявий. Чи вистачає всіх видатків для Збройних Сил України до кінця року на озброєння, зарплати, всі інші виплати, передбачені бюджетом чи буде так само, як з «тридцяткою», коли вийдуть і скажуть: гроші закінчилися, але військові попросили не платити їм зарплати? Так буде? Але потім військові можуть прийти і тут запитати. Повірте мені, ці запитання не сподобаються нікому в цьому залі – ні мені, ні вам. І до Банкової тут недалеко, і там не сподобається, і на Грушевського 12/2 вони знайдуть, тому що не можна сьогодні брехати тим, хто дозволяє вам працювати тут. Не можна знищувати той бізнес, який сьогодні забезпечує нашу армію.

Ви сьогодні фактично створюєте ще одне вікно для корупції – даєте можливість податковій визначати, хто свій, хто чужий, і робити це кожні три місяці. Скажіть, будь ласка, а як має працювати бізнес, який не потрапить до вашого «білого» переліку? Його й далі знищуватимуть податкова, ДБР, БЕБ, інші ходаки, які ходять по колу: одні пішли, інші прийшли. Може, почнемо з них? Що із законом про БЕБ? Де він? Під яке сукно його поклали? Чому його не вносять у зал? Чому не поміняємо те керівництво, яке давно себе дискредитувало?

Що з податковою, митницею, ДБР, які «кошмарять» бізнес щодня? Ви приймаєте закони, які не працюють. Ви приймали закони про нульову декларацію. Що вона дала до бюджету? Нічого. Тінізацію. Тому бізнес вам не вірить, бо знає, що сьогодні він покаже, що в нього є, які в нього люди працюють, а завтра до них прийде ТЦК забирати тих, кого вчора пообіцяли забронювати. Навіть зараз працює система, коли кажуть: перед тим, як ми вас забронюємо, сходите до ТЦК, пройдіть ВЛК і потім отримаєте бронь, а фактично на цьому маршруті людей просто забирають і вони йдуть в армію. У результаті в нас не працюють підприємства, які мають цю армію забезпечити як з економічної точки зору, так і з точки зору оборонного комплексу. Я ж нічого нового не розповідаю, це все правда, ви це добре знаєте, але чомусь робите вигляд, що воно так і має працювати.

Повірте мені, якщо завтра не буде бізнесу, який сплачує податки, якщо ви піднімете для нього ці податки, а знаючи, як ви голосуєте, на жаль, піднімете для нього податки, чим просто доб'єте все те, що залишилося в державі. Тим, хто не поїхав за кордон на початку повномасштабної війни, тим, хто повірив, у тому числі й вам, і залишився в країні, вірячи в те, що перемога буде через два-три тижні, що бізнесу дадуть пільги до кінця війни плюс щонайменше один рік після перемоги

(Президент це обіцяв, давайте нагадувати кожному, хто що казав), за що ви голосували, а потім відбувається так, як відбувається: ви пообіцяли не підвищувати податки, але підвищили двічі, пообіцяли не підвищувати тарифи, навіть прийняли закон про мораторій на підвищення тарифів, але вже скільки разів ви підвищили тарифи на електроенергію – спочатку з 1 гривні 68 копійок до 2 гривень 64 копійки, а зараз – до 4 гривень 32 копійок. Це в скільки разів? У 2,5 разу з початку повномасштабки. А ви обіцяли людям, що цього не буде.

Ви зрозумійте, питання буде не у виборах, питання ставитимуть по-іншому, коли не сплачуватимуть комірне, де взяти гроші на закриття боргів. Бізнес перестане платити податки, тому що він не гуска, яку треба общипувати так, щоб вона не кричала, і багато інших речей, які сьогодні робляться в державі, не маючи стратегії.

Сьогодні ви голосували за законопроект про «розумні мережі». Декілька разів пролунало в залі, що мають бути не лише мережі розумні, а й розумна політика. Це абсолютно правильно. У цьому залі має бути розумна політика. Я зараз кажу не лише про депутатське міжфракційне об'єднання «Розумна політика», я кажу про підходи, які мають панувати в українському парламенті, а не той безлад, безвідповідальність і відсутність відповідальності за свої слова, що сьогодні спостерігають ті, хто нас дивиться по телевізору, і ті, хто нас боронить на фронті.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олексій Олексійович Гончаренко. Ви з місця?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я йду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Можете йти і виступати, у вас такі потужності.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, ми розглядаємо законопроект про те, що в нас буде створений якийсь окремих «білий» бізнес. Клуб «білого» бізнесу. Отже, всі інші – «чорні», а це – «білий». Найголовніше, щоб ви одразу зрозуміли його сенс: у нас є 470 тисяч суб'єктів господарювання, із них під критерії так званого «білого» бізнесу підпаде 1 тисяча. Тобто 1 тисяча – це «білий» бізнес, а 469 тисяч – не «білий» бізнес. Для кого це робиться? Це свій до свого по своє? Ми вже знаємо, хто там буде: «Квартал 95» – напевно «білий» бізнес, а як інакше, ресторан «Велюр» – супер «білий», можна перейменувати на «Білий велюр», і так пішло і пішло. Так не може бути. Не можна розділити державу на 1 тисячу молодців і 469 тисяч кріпаків, кого далі будемо рекетувати, і поганців. Так не можна робити з економікою. Тому цей законопроект не можна приймати в такому вигляді.

Однією із преференцій, яку хочуть дати цій 1 тисячі підприємців, є додаткове бронювання 25 відсотків від кількості їх військовозобов'язаних працівників. От всім так, а їм ще 25 відсотків плюс. Напевно, ми знову там

побачимо якісь букмекерські контори, доставку їжі. Не знаю, чи ми побачимо там Укрцирк, але точно не тих, хто реально потрібен сьогодні економіці держави.

Тому я звертаюся до вас з тим, щоб ми нарешті виконали ті постанови, які приймаємо тут, у Верховній Раді, розібралися з тим, кого призивають, кого відпускають, кого бронюємо, кого не бронюємо. Наведу приклад. Верховна Рада України 11 квітня проголосувала постанову (проект [№ 11163](#)), цитую: «Верховна Рада України постановляє: Кабінету Міністрів України розробити і внести на розгляд Верховної Ради України законопроекти щодо удосконалення механізмів ротації військовослужбовців в умовах дії воєнного стану, їх звільнення з військової служби та медико-соціальної реабілітації». Сьогодні 18 червня. Де законопроекти? Де законопроект про ротацію, про звільнення від військової служби, про терміни служби, про демобілізацію? Це все одне й те саме. Де воно? Де законопроект про медико-соціальну реабілітацію? Нічого цього немає.

А що є? Я вам скажу: уряд раптом вирішив, порушуючи закон, бронювати лише 50 відсотків від кількості військовозобов'язаних працівників ДСНС. Ми викликали сюди міністра внутрішніх справ, який потім написав, що, порадившись з міністром оборони, буде 90 відсотків. Покажіть документ, ми не віримо цьому. Де документ? Його досі ніхто не бачив. А насправді далі штурмують ДСНС, вимагають від кожної пожежної частини віддати данину людьми: нехай чотири, п'ять, шість людей ідуть, тоді інших не чіпатимемо. Уже краще, не хочуть повністю знищити ДСНС, але все одно хочуть якихось рятувальників, пожежників витягнути з їх важливої роботи. Чи це правильно? А ви знаєте, що сьогодні в порушення прийнятих нами законів в державі Україна вже мобілізують людей до 25 років без військово-облікової спеціальності? Знаєте, хто це? Обмежено придатні. Повний ідіотизм.

Я звертаюся до Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки: викличте на своє засідання представників Міністерства оборони. Як так може бути, що людину до 25 років, здорову, придатну до військової служби, але, якщо немає військово-облікової спеціальності, то призвати не можна, а людину, обмежено придатну, можна? І вже призивають людей до 25 років, які не проходили строкової служби, воєнної кафедри, визнані обмежено придатними. Тобто, навпаки, хворих до 25 років беруть, тоді як не можна брати нікого до 25 років. Як так можна робити?

Те саме з багатодітними батьками, де зробили всиновлення необхідною умовою, з інвалідами, за якими потрібен постійний догляд. Та схаменіться вже, почніть виконувати закон! Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тепер виступ від фракції «Батьківщина». Хто буде? Пузійчук? Ні. Юліє Володимирівно...

Запросіть, будь ласка, депутатів до залу.

Даниле Олександровичу, прокоментуйте ці полум'яні виступи, і будемо переходити до голосування.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, це насправді дуже простий і корисний для бізнесу законопроект. Про що йдеться? Якщо за зовнішніми ознаками підприємство або ФОП сплачує податкове навантаження вище середнього по галузі, його не перевіряють.

Я, чесно кажучи, не розумію опозицію, яка критикує абсолютно все, що ми робимо. Розумію, чому вона критикує, але не розумію саме з цього приводу. Що в цьому може бути поганого?

Якщо підприємство – «біле», якщо підприємство повністю відповідає законодавству і сплачує більше, ніж його конкуренти у співставних умовах, немає підстав для того, аби його перевіряти. Є підстави для того, аби перевіряти тих його конкурентів, які не сплачують ці податки.

Тому я прошу підтримати прекрасний законопроект, на який очікує бізнес.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

А, ще Демченко Сергій наполягає на врахуванні однієї поправки, і будемо голосувати.

ДЕМЧЕНКО С.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 29, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Колеги, наполягаю на підтвердженні поправки 391, в якій рекомендується Кабінету Міністрів передбачити бронювання для тих чи інших осіб підприємницької діяльності.

Колеги, ми просто опустили до мишей. Невже ми самі не можемо внести зміни до відповідного профільного закону, який регулює ці питання, маємо вмовляти Кабінет Міністрів зробити якісь дії. Це просто сором! Давайте це провалимо і нормально внесемо відповідний профільний законопроект, про що каже Головне юридичне управління Апарату Верховної Ради України. Мають бути відповідні зміни, і тоді цю пропозицію буде підтримано всім залом. Чого ми всіх просимо? Це наша компетенція!

Дякую. Прошу провалити цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз назвіть номер поправки (*Шум у залі*).

Поправка 391. Даниле Олександровичу, ваш коментар.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Шановні колеги, відповідно до цієї поправки ми рекомендуємо Кабінету Міністрів розглянути можливість надання бронювання для підприємств, які включені до клубу «білого» бізнесу, в розмірі 25 відсотків від кількості тих, хто підлягає мобілізації. Це рекомендація Кабінету Міністрів, бо в нього є достатньо повноважень, аби прийняти таке рішення і не треба прийняття відповідного закону. Тому я пропоную все-таки дати можливість Кабінету Міністрів, аби він міг прийняти відповідне рішення, до речі, на яке дуже очікує бізнес.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Демченка про підтвердження поправки 391 авторства Гетманцева. Комітетом вона врахована. Прошу голосувати.

«За» – 223.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтверджено.

Можемо переходити до голосування законопроекту в цілому, правильно? Не переплутайте картки. Як підказують члени профільного комітету, буде кримінальна відповідальність.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей податкового адміністрування під час воєнного стану для платників податків з високим рівнем добровільного дотримання податкового законодавства» ([№ 11084](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Закон прийнято в цілому.

Покажіть по фракціях і групах.

Железняк – з процедури.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, я хотів би підняти одне важливе питання. У травні розслідувачі програми «Схеми» зробили сюжет стосовно заступника Генерального прокурора пана Дмитра Вербицького, в якого знайшли багато цікавого майна, в тому числі і в Конча-Заспі (котеджне містечко «Коник»). Нещодавно ті самі «Схеми» зробили другий сюжет, і вже в дівчини цього пана знайшли теж багато нерухомості. Я не піднімав би цього питання, але це саме той заступник, який відповідає за питання, пов'язані з протидією економічним злочинам.

Тому, користуючись статтями 6, 34 Регламенту Верховної Ради України, прошу поставити на голосування пропозицію про виклик Генерального прокурора пана Костіна завтра на 12 годину з доповіддю про те, що зробила Генеральна прокуратура стосовно заступника, який, маючи повний контроль над економічними злочинами, незаконно збагатився.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування пропозицію Ярослава Івановича Железняка, яку він щойно озвучив. Прошу голосувати.

«За» – 216.

Рішення прийнято.

Прошу Апарат оформити відповідний лист до Генерального прокурора.

Ірина Володимирівна Геращенко – з процедури. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Я дякую всім колегам, які підтримали цю важливу ініціативу пана Железняка.

Наша фракція звертається до колег з ініціативою, аби ми від пана Костіна почули не лише про добросовісність його колег, а й про те, що прокуратура в рамках нагляду думає про питання політичної цензури. Як ви знаєте, нещодавно журналісти державного агентства «Укрінформ» оприлюднили темники, такі як за часів Януковича...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це вже не з процедури, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В. І ми звернулися до Генерального прокурора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роблю вам перше зауваження.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Ми звернулися до Генерального прокурора (це з процедури) із запитом щодо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, це не з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В. ...відкриття кримінальної справи щодо темників.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це вже депутатський контроль.

Будь ласка, вимкніть мікрофон.

Цимбалюк Михайло Михайлович – з процедури.

Михайле Михайловичу тільки з процедури, будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! В ложі уряду присутній перший заступник міністра оборони генерал Гаврилюк. Щоб зберегти його час, є пропозиція зараз розглянути законопроект [№ 9490](#) і підтримати, дати йому можливість займатися координацією сил ЗСУ. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію, у вас щодо цього чи інша пропозиція?

Завітневич Олександр Михайлович. Будь ласка.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Колеги, якщо змінювати черговість розгляду питань порядку денного, прошу тоді одразу розглядати і законопроект [№ 11257](#), для представлення якого прийшов шановний Іван Юрійович. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рахманін – з процедури.

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. Шановні колеги, у нас за дивним збігом обставин військові питання стоять не на початку порядку денного, а в кінці. Користуючись нагодою, дуже прошу змінити черговість розгляду законопроекту [№ 9316](#), внесеного нашим комітетом і на який чекають військові вже півроку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я тоді об'єднаю ці три пропозиції в одне голосування. Пропозиція буде така: змінити черговість розгляду законопроектів № 9490, № 9316 і № 11257, з тим щоб їх розглянути зараз (*Шум у залі*). Який? Добре, почнемо з проекту закону № 11257, потім – проекти законів № 9490 і № 9316. Після того розглядатимемо наш доленосний проект закону [№ 10346](#).

Ставлю на голосування пропозицію, яку я щойно озвучив, перейти до розгляду військових законопроектів. Прошу голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Збройні Сили України» щодо передислокації військових частин під час дії воєнного стану» ([№ 11257](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 11257 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 291.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 253.

Рішення прийнято.

Для доповіді запрошується перший заступник міністра оборони України Іван Юрійович Гаврилюк.

ГАВРИЛЮК І.Ю., заступник міністра оборони України. Шановні народні депутати! Я вас всіх вітаю і дякую за можливість доповісти вам проект Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Збройні Сили України» щодо передислокації військових частин під час дії воєнного стану», спрямований на зменшення тривалості процедури прийняття рішень щодо передислокації

військових частин. Законодавством передбачається, що пропозиції щодо передислокації військових частин подає міністр оборони, а кінцеве рішення приймає Кабінет Міністрів України. З метою зменшення тривалості процедури прийняття рішень і у зв'язку з тим, що в країні йде війна, пропонується, щоб рішення про передислокацію військових частин приймалися Генеральним штабом за погодженням з міністром оборони України. Прошу вас підтримати даний проект закону.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Завітневич Олександр Михайлович.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М. Відповідно до доручення Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 13 червня 2024 року розглянув проект Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Збройні Сили України» щодо передислокації військових частин під час дії воєнного стану» (№ 11257) від 13.05.2024 року, поданий Кабінетом Міністрів України.

Комітет рекомендує Верховній Раді України включити проект закону № 11257 до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та відповідно до частини четвертої статті 102, пункту 1 частини першої та частини другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу і в цілому.

У разі прийняття законопроекту в цілому пропонуємо доручити комітету під час підготовки тексту прийнятого закону для підпису Головою Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання. Крапка.

Колеги, прошу підтримати за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Без обговорення? З обговоренням. Будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Костенко Роман Васильович, фракція «Голос».

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Сергію Рахманіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Рахманін. Будь ласка.

РАХМАНІН С.І. Шановні колеги, процедура ухвалення цього законопроекту скорочує час для наших військових, для яких час – це життя. Щиро пропоную вам всім натиснути зелену кнопку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мисягін Юрій Михайлович, фракція «Слуга народу».

МИСЯГІН Ю.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 28, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»).* Колеги, дуже прошу підтримати цей важливий законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ірина Володимирівна Геращенко, фракція «Європейська солідарність».

ГЕРАЩЕНКО І.В. Прошу передати слово Ірині Фріз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Фріз. Будь ласка.

ФРІЗ І.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Дуже дякую. Фракція «Європейська солідарність» підтримуватиме за основу та в цілому зазначений законопроект, тому що вважає його актуальним. Більше того, вдячні команді, яка розробила його. Єдина проблема – проект закону внесено трохи запізно. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок, фракція «Батьківщина». Будь ласка. Михайло Михайлович Цимбалюк.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Дякую Сергію Євтушку за передане слово.

Шановні колеги, фракція «Батьківщина» підтримуватиме ухвалення цього законопроекту за основу та в цілому. Наша команда підтримує всі законопроекти, що стосуються оборонної і військової теми.

Сьогодні в присутності першого заступника міністра оборони, бойового генерала Гаврилюка ми бажаємо успіху Збройним Силам України. Низький уклін їм за їхню самовіддану працю з оборони нашої держави.

Слава ЗСУ! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Ще є бажуючі чи переходимо до голосування? Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про Збройні Сили України»

щодо передислокації військових частин під час дії воєнного стану» (№ 11257) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 265.

Рішення прийнято.

У цілому? Проти? Є депутати, які проти. Скорочення строків?

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту [№ 11257](#). Прошу голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про національну безпеку України» щодо стратегічних основ інтегрованого управління кордонами» ([№ 9490](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Два – за, два – проти? Запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Ковальчук, фракція «Слуга народу».

Веніславський Федір Володимирович. Будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Цей законопроект має досить важливе значення, оскільки Україна є кандидатом на членство в Європейському Союзі і хоче стати повноправним його членом, тому має дотримуватися стандартів, прийнятих авторитетними міжнародними організаціями. Стратегія інтегрованого управління державними кордонами є однією із важливих складових елементів національної безпеки Європейського Союзу. Пропонується внести зміни до закону про національну безпеку, щодо якої на сьогодні не має серед тих довгострокових планів і стратегій норми, яка вноситься цим законопроектом. Прошу підтримати даний законопроект, фактично, підтримати прагнення України інтегруватися в європейське правове поле, в тому числі в питанні інтегрованого управління державними кордонами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Приходько, група «Відновлення України».

Наливайченко Валентин Олександрович. Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні пані та панове! Дорогі наші захисники! Фракція «Батьківщина» не просто підтримує цей законопроект, а вважаємо це нагодою щиро подякувати нашим європейським партнерам за довгорічну підтримку нашого кордону, наших захисників кордону, за облаштування національного кордону України відповідно до стандартів Європейського Союзу.

Для нас інтегроване управління кордонами означає зробити кордон зручним для наших громадян і Європейського Союзу, а під час війни всіляко підтримувати і посилювати наших прикордонників всіма силами і засобами, які є в розпорядженні України і які надають наші європейські партнери. У цьому важливість цього законопроекту, в цьому національна доцільність його прийняття.

Ми знаємо, що робити далі. Під час перемовин про вступ до Європейського Союзу нам потрібно більше і частіше говорити про європейських фахівців, європейське навчання для наших прикордонників, засоби контролю – від дронів до засобів радіоелектронної боротьби та виготовлення на території України всього необхідного для захисту нашого кордону.

Фракція «Батьківщина» підтримує і закликає весь парламент України проголосувати за.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко, фракція «Європейська солідарність».

Герасимов Артур Володимирович. Вибачте, я заплутався з фракцією «Європейська солідарність».

ГЕРАСИМОВ А.В. Так буває, не хвилюйтеся. Прошу передати слово Ірині Василівні Фріз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Фріз. Будь ласка.

ФРІЗ І.В. Шановні колеги, ми зараз розглядаємо законопроект, який з точки зору його мети є абсолютно актуальним і необхідним. Нагадаю, фракція «Європейська солідарність» була на початках необхідності затвердження відповідних стратегічних основ щодо інтегрованого управління кордонами. Наразі маємо документ – законодавчу ініціативу, що містить дуже багато правових колізій, які треба прибрати до другого читання. Тому що та форма, в якій ми сьогодні його розглядаємо, викликає більше зауважень. У цій редакції ми звужуємо повноваження Міністерства внутрішніх справ, чого не потрібно і не можна допускати, підміняємо поняття захисту охороною, які також

є нетотожними термінами і потребують врегулювання до другого читання. Якщо ці та інші питання, які створюють правові колізії, не зняти до другого читання, цей законопроект матиме, окрім красивої назви, дуже багато негативних наслідків, тому що він в такій редакції суперечить статті 17 Конституції України, законам України «Про національну безпеку України», «Про Державну прикордонну службу України». Отже, всі ці недоречності Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки має вичистити під час підготовки законопроекту до другого читання, щоб норми такого закону дали можливість стратегічно управляти нашими кордонами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до голосування (*Шум у залі*).
Від фракції «Голос» – Соломія Бобровська. Будь ласка, 1 хвилина.

БОБРОВСЬКА С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальномандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. Дійсно стратегічно важливий законопроект. Єдине прохання – Кабінет Міністрів сам має розібратися, що входить в стратегію інтегрованого управління кордонами. Тому що ми пропишемо високі слова із стратегічним завданням і метою, а вийде, як завжди – на фініші у нас проблемні моменти із перекиданням відповідальності на певні органи, хто за це буде відповідальний.

Мені видається, що дискусія про ДПСУ має бути набагато ширшою і глибшою. Наприклад, про повернення Державній прикордонній службі функції розпорядника коштів нижчого рівня, чого дуже не хочуть певні міністерства. Тому, якщо ми хочемо бачити захист, фінансування Державної прикордонної служби не за залишковим принципом, було б добре підняти ці питання в залі, щоб прикордонники могли самі розпоряджатися своїми коштами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про національну безпеку України» щодо стратегічних основ інтегрованого управління кордонами» ([№ 9490](#)) за основу з урахуванням пропозицій комітету. Прошу голосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду наступного питання – проекту Закону «Про внесення змін до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, затвердженого Законом України «Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України» щодо

поновлення в колишньому військовому званні під час дії воєнного стану» ([№ 9316](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 245.

Рішення прийнято.

Для доповіді від авторів запрошується народний депутат України Гончаренко Олексій Олексійович. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні друзі, дуже важливий законопроект, і зараз я коротко поясню його суть. Сьогодні в лавах Збройних Сил України десятки офіцерів аж до рівня полковника воюють як солдати і сержанти. Тому що внаслідок якихось дисциплінарних правопорушень (не злочинів чи зрад, нічого страшного вони не зробили) були позбавлені офіцерського звання. Раніше була можливість повертати їм ці звання, а в 2019 році були внесені зміни до Дисциплінарного статуту, якими заборонили забирати офіцерські звання, але заборонили їх і повертати. Цю тему просто викинули. Сьогодні ці люди, коли армії дуже потрібні фахові офіцери, які можуть принести багато користі, не можуть це робити, бо служать і воюють на рівні солдата, сержанта.

Тому ми з колегами пропонуємо прийняти зміни до Дисциплінарного статуту ЗСУ, щоб відновити норму щодо можливості повернення звання як заохочення тим, хто показав себе безпосередньо на полі бою. Дуже прошу вас це підтримати. Повторюся, це питання десятків конкретних офіцерів, які сьогодні воюють і можуть принести державі набагато більше користі як офіцери, а не просто як солдати.

Дуже дякую і прошу вашої підтримки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Для співдоповіді від комітету на трибуну запрошується Олександр Михайлович Завітневич.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М. Відповідно до доручення Комітет з питань національної безпеки, оборони та розвідки на своєму засіданні 13 червня 2024 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, затвердженого Законом України «Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України» щодо поновлення в колишньому військовому званні під час дії воєнного стану» (№ 9316) від 22.05.2024 року, поданий народним депутатом України Гончаренком та іншими народними депутатами України.

Комітет рекомендує Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України за результатами розгляду законопроекту № 9316 в першому читанні прийняти його за основу, доручивши комітету доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням

поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України в другому читанні.

Дякую, колеги. Прошу підтримати за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.
Божков, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БОЖКОВ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Завітневичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Михайлович Завітневич. Ви якраз недалеко відійшли від трибуни.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М. Колеги, прошу підтримати за основу. Чому не в цілому? Є деякі зауваження від Генерального штабу, тому паралельно розробляються ще деякі нововведення. До другого читання законопроект доопрацюємо в комітеті. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Олексійович Гончаренко, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановні друзі, крім представлення цього законопроекту, хочу поділитися з вами ще однією новиною свого життя. У мене сьогодні є така честь і радість: я заочно засуджений «московским западным окружным военным судом россии» на 10 років як терорист, екстреміст та ще якийсь негідник. Друзі, перший народний депутат, думаю, не останній, який отримав такий, ну, реально «орден» від російської федерації. Але, знаєте, що для мене це означає? За 10-бальною шкалою оцінка моєї діяльності – 10 балів. Від росії 10 років в'язниці – чудово. Був вже і терористом, і екстремістом, давно пора було їм приймати жорсткіші рішення.

Але хочу сказати ще про одне. Якраз за декілька днів до нашої з вами зустрічі вийшов оцей їх царьок болотний з якимись ультиматумами до України: віддайте Херсон, Запоріжжя, ще щось там віддайте. Потім він почав розповідати, хто тут у нас легітимний, нелегітимний, Президент нелегітимний, а Рада ще, о'кей, легітимна. Потім почали якісь пропозиції робити. Їхній цей Володін – голова «держдури» вийшов і сказав, що ми звертаємося до народних депутатів, давайте вже говорити, ми знаємо, що ви готові до чогось. Так я як народний депутат України, як той, якого вони зараз засудили до 10 років в'язниці, хочу всім цим негідникам – Володіну, Путіну і всій цій шоблі, які ставлять нам якісь ультиматумами, відповісти: «Идите на..., клоуны!». Ми не просто вас посадимо,

а ми вас повісимо на стовпах за те все, що ви зробили з нашою державою! Ми доберемося до всіх вас! Пам'ятайте це!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Железняк, фракція «Голос».
Роман Костенко. Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В. Добрий день, шановні колеги! Дуже правильний законопроект. Насамперед, ми маємо виправити ті норми, які колись внесли і не залишили шансу офіцерам, які були позбавлені військового офіцерського звання, повернути його.

Ми знаємо, яка зараз є проблема з офіцерами на фронті. Ми знаємо, що не всі, але багато із них дійсно показали себе гідно, і якщо ми дамо їм шанс не просто так, а через атестацію повернути собі звання, вони далі виконуватимуть завдання, керуватимуть бійцями, захищатимуть нашу країну. Але ми маємо розуміти, що це стосуватиметься не сотень і не тисяч людей, але дуже важливо, навіть коли це будуть десятки людей. Ми як Верховна Рада показуємо, що бачимо проблеми кожного бійця і кожного офіцера. Якщо такі проблеми є, маємо робити так, щоб вони були розв'язані.

Тому ми підтримуємо цей законопроект за основу, бо є що доопрацьовувати, зробимо так, щоб ці люди були реабілітовані.

І в мене ще є звернення. Усі дивилися сьогоднішній порядок денний і бачили, що три військових законопроекти стояли в кінці. Пане головуєчий, президіє, давайте домовимося, що коли ми формуємо порядок денний, спочатку мають стояти саме військові законопроекти, які впливають на те, що відбувається в окопах, бо це законопроекти, як ми називаємо, з окопів – бачимо проблему і її розв'язуємо. Голосуємо за!

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Дійсно, Андрію Вікторовичу, Давиде Георгійовичу, це слухна ідея, щоб військові законопроекти розглядалися в першій частині пленарного засідання, поки в нас є, так би мовити, потенціал, відповідний рівню цих проектів.

Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція «Батьківщина».

Запросіть депутатів до залу, після цього будемо голосувати.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Шановний пане головуєчий! Шановні народні депутати! Насамперед хочу подякувати пану Андрію і всім вам за те, що підтримали пропозицію про зміну черговості розгляду військових законопроектів, бо саме з них має починатися пленарне засідання Верховної Ради України.

По суті законопроекту. Дякую основному автору цього законопроекту і всім тим, хто підтримав. Насправді ми даємо шанс відновити або реабілітувати своє добре ім'я тим військовим, які були позбавлені офіцерського звання. Більше того,

у законопроекті виписана конкретна процедура, як це робиться: за певні бойові досягнення за рекомендацією військового керівництва. Але, шановні колеги, тут потрібно до другого читання доопрацювати інші речі. Є все-таки військові, які позбавлені офіцерського звання за рішенням суду. Тут потрібно відпрацювати механізм, бо згідно з чинним законодавством і Дисциплінарним статутом повертати військове звання має право той орган, який його позбавляв або понижував.

Наступне. На мій погляд, ми маємо, і я звертаюся до Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки, до другого читання включити сержантський і старшинський склад, також дати людям шанс мати можливість відновити за особливі бойові заслуги те звання, яке вони мали до цього, але були позбавлені за ті чи інші провини чи порушення.

Фракція «Батьківщина» голосуватиме за і запрошує всіх підтримати цю законодавчу ініціативу та доопрацювати до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Можемо переходити до голосування? Всі висловилися?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, затвердженого Законом України «Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України» щодо поновлення в колишньому військовому званні під час дії воєнного стану» ([№ 9316](#)) за основу. Прошу голосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Повертаємося до нашого порядку денного. Переходимо до розгляду проекту Закону «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» ([№ 10346](#)). Друге читання.

Домовилися, що Ніна Петрівна – 5 хвилин і поправка на підтвердження, потім – Кривошеєв. У вас виступ? Поправка на врахування чи підтвердження? Який номер? Якщо поправка 75, на їй вже наполягають.

Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка, 5 хвилин, потім перейдемо до поправок.

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» [№ 481/95-ВР](#) був введений в дію

постановою Верховної Ради України в 1995 році. У 2018 році він значно доопрацьовувався у зв'язку з електронною системою адміністрування реалізації пального і спирту, актуальність зміни підходів і взагалі створення нового закону була величезною. Але за цей час зміни, які працювали, і вже є досвід від їх внесення, ніхто так і не проаналізував. Тому що зараз велика кількість експертів та ініціативних людей, які розуміються на цих питаннях, розробивши цей законопроект, все рівно залишили прогалини, які потребуватимуть змін. Мені здається, що ці норми надають більше прав контролюючим органам. Я не розумію, чому в нас і далі проводиться така політика, що контролюючий орган повинен мати більше можливостей для нарахування штрафів, щоб на чомусь зловити платника податків. Тобто норми, які залишилися з мого досвіду, і вони в цьому проекті закону є, будуть дуже негативно працювати і давати різні корупційні лазівки для контролюючих органів. Проте, зважаючи на те, як у нас зараз приймаються зміни до законів, думаю, згодом вони мають бути виправлені.

Наприклад, розширення переліку підстав для припинення дії ліцензії, зокрема фактична відсутність суб'єкта за місцем реєстрації суб'єкта або за місцем зберігання продукції. Ну, абсолютно очевидно, що юридична особа може бути зареєстрована за певною адресою, але там весь час не може бути її представника. Уявіть собі, контролюючий орган приходять за адресою, як це робиться в цивілізованому світі, в офіс, де користуються за необхідності навіть кімнатами, а там нікого немає, і це є підставою для припинення дії ліцензії. Або ж те, що ми дуже довго впорядковували щодо зберігання пального і ліцензування, щоб забезпечити роботу системи електронного адміністрування пального. Тут знову вносяться зміни, проти яких виступав бізнес. Треба звернути на це увагу і, навпаки, не допускати таких жорстких норм, бо тоді точно все більше стає тіньового обороту пального і бізнесу в тіні.

Тепер щодо появи постійних представників за аналогією, як було з виробниками спирту та алкогольної продукції, на виробництвах тютюнових виробів. Ну, ми вже знаємо про неефективність цих представників податкових постів, вони абсолютно нічого не роблять. І я не впевнена, що будуть додатково виділені кошти для фінансування податкової служби, щоб ще й у виробників встановлювати ці пости. Я наполягаю, якщо ми стовідсотково забезпечуємо всі місця на виробництві, у тому числі й зберігання, відеокамерами, то точно оцих «решал», які підписують документи під виглядом податкового посту, вже не треба далі тягнути по всьому законопроекту.

Тому, зважаючи на складність цього проекту закону, бо такі важкі, якби і корумповані, і тіньові види бізнесу регулювати стало чомусь дуже важко (ми знаємо, що «тінь» у країні різко збільшилася до 35-40 відсотків), в ньому є вади, неприйнятні для бізнесу, які дають більше прав і можливостей контролюючим органам. Це треба враховувати на майбутнє і реагувати так, щоб бізнес мав можливості працювати, а не лише домовлятися з правоохоронними і контролюючими органами, щоб наше життя не полягало лише у сплаті їм послуг, а не бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.
Юрчишин. Будь ласка, номер поправки.

ЮРЧИШИН Я.Р. А в нас ще були поправки для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Який номер?

ЮРЧИШИН Я.Р. Поправка 783 для врахування. Ми зараз перевіряємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 783 не ваша.

ЮРЧИШИН Я.Р. Для підтвердження – наша, але є ще для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 783 Гетманцева. Вона відхилена. Тому розберіться, будь ласка.

Лада Булах. У вас на врахування? Назвіть номери поправок.

БУЛАХ Л.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Поправка 777. Якщо її буде підтримано, тоді треба буде ще низку поправок поставити на голосування. Ключова – одна поправка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви будете її пояснювати?

БУЛАХ Л.В. Так. Друзі, податковий комітет прийняв рішення змінити практику продажу алкоголю і сигарет – дозволити це робити через інтернет. Я наважилася обговорити це тут з усіма, чи готові ми дозволити продаж усіх алкогольних виробів, у тому числі важких напоїв (горілки, коньяку), усіх видів тютюнових виробів через інтернет. Нагадаю, сьогодні через інтернет купують ці товари 3 відсотки дорослих людей, решта – це неповнолітні діти, які просто уникають контролю їхнього віку під час придбання цих товарів. Чи готовий сьогодні парламент дозволити легітимізувати цю хибну практику, яку не використовують країни ЄС.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 777 авторства Лади Булах, яку комітет відхилив, для її врахування. Прошу голосувати.

«За» – 113.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Переходимо до поправок для підтвердження.

Юліє Володимирівно, якщо щодо поправки 75, то на ній наполягають інші колеги, вони задалегідь звернулися з листом.

Юліє Володимирівно, я можу дати вам слово. Будь ласка, 1 хвилина.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні друзі, чесно кажучи, законопроект має по-справжньому дуже багато правильних речей, щоб країна могла зібрати акцизи і реально наповнити бюджет. Але є поправка 75, якою пропонується позбавити права підприємців торгувати підакцизними товарами, які мають торговельне приміщення площею менше 20 квадратних метрів. Якщо ми цю поправку, не дай Боже, підтримаємо, закриються десятки тисяч робочих місць, тисячі родин втратять доходи. Нам категорично не можна цього робити.

Пропоную поставити на голосування поправку 75 для підтвердження і прошу зал не голосувати за неї.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Кривошеєв. Будь ласка, 1 хвилина щодо цієї поправки. Але поправку ставитиму на голосування вже за наполяганням Юлії Володимирівни. Тобто ви просто прокоментуйте.

КРИВОШЕЄВ І.С., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, про що ця поправка? Це є пряме втручання у вільні ринкові відносини. По суті, це зачистка ринку від дрібніших конкурентів. Скажіть, будь ласка, яким чином те, що магазин більший чи менший, має впливати на право здійснювати торгівлю.

Шановні колеги, прошу вас голосувати жовтою кнопкою за дану поправку, і тоді законопроект можна приймати в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Даниле Олександровичу, будь ласка, позиція комітету.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Шановні колеги, у кожної епохи є свій символ. На жаль, символом нашої епохи є тютюновий кіоск чи ларьок. Це те місце, де реалізуються без акцизу підакцизні товари, торгують «в чорну», де свою маржу, мзду, в поганому сенсі цього слова, отримують «менти», бандити, фіскали та всі інші. Це те, що неможливо заборонити, бо, на жаль, ця ракова пухлина повсюди. Колись попереднє скликання заборонило продаж алкогольних напоїв у кіосках площею до 20 метрів квадратних, зараз ми пропонуємо заборонити продаж тютюну. Я вважаю, ми від цього сорому повинні відмовитися і зробити, врешті-решт, з цим ринком щось добре. Тому сам голосуватиму зеленою, а ви дивіться як.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. За пропозицією Юлії Володимирівни Тимошенко ставлю на голосування поправку 75 авторства Гетманцева для її підтвердження. Вона комітетом врахована. Прошу голосувати.

«За» – 142.

Рішення не прийнято.

Поправку не підтверджено.

Колеги з фракції «Голос», розібралися з номером поправки? (*Шум у залі*).

Тоді переходимо до голосування за законопроект у цілому.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, біоетанолу, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» ([№ 10346](#)) в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу голосувати.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Закон ухвалено.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення функцій Національного банку України з державного регулювання ринків фінансових послуг» ([№ 11043](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення законопроекту № 11043 до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 238.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 237.

Рішення прийнято.

Два – за, два – проти? Тоді запишіться, будь ласка, на виступи: два – за, два – проти.

Заремський, фракція «Слуга народу».

Василевська-Смаглюк. Будь ласка.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 96, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, вашій увазі пропонується розгляд законопроекту № 11043, метою якого є подолання наслідків шахрайства. Нагадаю, кіберполіція зловила десятки тисяч шахраїв, які у сфері фінансових

послуг ошукали людей: у 2022 році – на 2 мільярди гривень, у 2023 році – на 4 мільярди гривень, у цьому році, думаю, ця цифра зросте набагато. Цим законопроектом розв’язується, в тому числі й та проблема, коли людей обманюють, використовують їхні особисті дані, банківські картки і таке інше. Ця жахлива ситуація має нарешті закінчитися.

Окрім цього в нашому законопроекті до другого читання з’явиться норма, яка допоможе Збройним Силам України. Ви знаєте, що ті, хто займається фінансами в підрозділах ЗСУ, часто не мають фінансової освіти і помилково нараховують суми деяким військовослужбовцям або не тільки військовослужбовцям, а й зовсім іншим людям. На суму 179 мільйонів гривень помилково наші Збройні Сили перерахували кошти громадянам, тепер просять їх повернути, але вони відмовляються це робити. Норми цього законопроекту дозволять повернути 179 мільйонів гривень ЗСУ і будуть нараховані тим, хто їх заробив своїм потом і кров’ю.

Є в цьому законопроекті багато інших новацій. Пропоную прийняти даний законопроект у першому читанні за основу, доручивши Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики доопрацювати його до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович, фракція «Голос».
Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, ми дуже часто говоримо про гроші на армію. Не повірите, але цей законопроект про гроші на армію, про гроші, які крадуть. Я не буду багато наводити прикладів, озвучу два. Сьогодні детективи Бюро економічної безпеки повідомили про підозру двом функціонерам АТ «Айбокс Банк» (*Ibox Bank*), які для розуміння, допомогли вкрати 5 мільярдів гривень через нелегальні казино.

Коли Національний банк, наша ТСК, правоохоронці закрили схему легалізації коштів через міскодинг, різниця між довоєнним періодом і цим роком зі сплати податків казино – у 101 раз. У 101 раз більше було вкрадено податків, і зараз це закрито. Цей законопроект є ще одним крок до того, щоб дати регулятору можливості в прямому сенсі карати, як мінімум, копійкою, я вже не кажу про кримінальні злочини, тих мерзотників, які досі створюють платіжні системи, через які проходить нелегальна «ігорка», продається нелегальний тютюн, наркотики і всі інші заборонені речі тут і зараз. Норми даного проекту закону дають офіційні і повні повноваження Національному банку та іншим регуляторам закривати такі речі.

Тому, шановні колеги, ви не почуєте поганого слова від бізнес-асоціацій про цей законопроект, хоча ідеться про підвищення контролю, тому що це допоможе очистити ринок. Я вдячний робочій групі, Національному банку, всім тим, хто долучався до розроблення цього законопроекту. Ще раз, якщо ви хочете, щоб в бюджеті знову бачили у 100, 200, 300 разів більше податків від різних сфер,

які зараз обслуговуються тіньовою фінансовою системою, то норми цього законопроекту допомагають досягнути цієї мети. Прошу всіх проголосувати за.
Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Замість Геращенко Ірини Володимирівни, я так розумію, Ніна Петрівна Южаніна, фракція «Європейська солідарність».

ЮЖАНИНА Н.П. Шановні колеги, я підтримую все, що ви щойно говорили, що боротьба з так званими дропами – це другий етап боротьби з шахрайством у сфері організації азартних ігор. Але поспілкуйтеся, будь ласка, з членами профільного Комітету з питань цифрової трансформації. Вони кажуть, що ця система не запрацює. Це напівміра, тому що в будь-якому випадку має бути постраждалий, який має написати заяву, повинно бути порушено кримінальне провадження. Це перше.

І друге. У проекті закону чітко вписано про надання більших прав і можливостей для Національного банку України. Досить того, що протягом цього скликання і так прийняті закони про фінансові компанії, страхування, мікрокредитування, гарантування вкладів, нібито спрямовані на осучаснення державного регулювання, а насправді передбачають і встановлюють надзорські вимоги до учасників ринку, що призвело до постійного їх зменшення. Я цікавилася і отримала відповідь, що вже наполовину менше учасників цих ринків.

До речі, щоб ви знали, норми законопроекту, друга їх частина, суперечать нормам Закону «Про банки і банківську діяльність». Тобто Національний банк всупереч Закону «Про банки і банківську діяльність» матиме набагато більше повноважень у сфері наглядової діяльності.

Тому не плутайте і не змішуйте погане з хорошим, забудьте цю практику. Треба боротися з дропами, давайте боротися, але ми категорично проти надання Національному банку додаткових надповноважень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Після цього перейдемо до голосування.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, законопроект має дуже позитивні норми: і назва, і основна мета, написана в пояснювальній записці, але є декілька контроверсійних речей, які не дають можливості фракції «Батьківщина» підтримати його в першому читанні. Насамперед, це додаткові повноваження Національному банку, як регуляторному

органу. У нас і так він має повноваження, і тут я погоджуюся з попередньою виступаючою.

І наступне. Ми за боротьбу з тіньовим обігом, у тому числі за те, що стосується грального бізнесу тощо, але даним законопроектом не розв'яжеться проблема, а, навпаки, створиться додаткова корупційна складова у тих, хто матиме право блокувати рахунки, перевіряти їх тощо. Ми подаватимемо свої пропозиції до другого читання, надіємося, удосконалимо законопроект, щоб зникли оці корупційні норми, не дамо регулятору, в даному випадку Національному банку, додаткових повноважень, бо це виходить за рамки Закону «Про банки і банківську діяльність».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення функцій Національного банку України з державного регулювання ринків фінансових послуг» ([№ 11043](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Наступне питання – проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо адаптації законодавства України до окремих стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)» ([№ 10072](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 208.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, два – за, два – проти? Тоді запишіться, будь ласка, на виступи: два – за і два – проти.

Бакумов Олександр Сергійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БАКУМОВ О.С. Прошу передати слово народній депутатці Василевській-Смаглюк.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Василевська-Смаглюк. Будь ласка.

ВАСИЛЕВСЬКА-СМАГЛЮК О.М. Шановні колеги, даним законопроектом усуваються недоліки у вже існуючому законодавстві про цільові фінансові санкції, які були виявлені у звітах *MONEYVAL*, покращуючи тим самим оцінки України щодо дотримання міжнародних стандартів з питань боротьби з відмиванням коштів, здобутих злочинним шляхом, та фінансуванням тероризму і розповсюдженням зброї масового знищення. А підвищення таких оцінок України сприяє підвищенню довіри до української фінансової системи серед міжнародних партнерів та інвесторів.

Трохи доопрацюємо його до другого читання на підставі рекомендацій, отриманих від експертів Ради Європи, і, сподіваюся, значно покращимо нашу оцінку з виконання шостої та сьомої рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей, здобутих злочинним шляхом (*FATF*). Якщо все вийде так, як я задумала, *MONEYVAL* – організація, яка нас оцінюватиме, буде нами задоволена, а терористи засмучені. Думали, що ваша бухгалтерія складна? Навіть не уявляєте її складність у тих, хто намагається обходити цільові фінансові санкції. Приємний бонус у проекті – можливість Кабінету Міністрів нарешті самостійно внести країну рф у чорний список, який діє в Україні, не чекаючи, поки на це наважиться *FATF*.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос».

ЮРЧИШИН Я.Р. Прошу передати слово Железняку Ярославу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Скажу одразу, найголовніше в цьому законопроекті те, що це ніяк не пов'язано з ПЕПами. Якщо ви чуєте це, повірте, це міф. Досить технічний законопроект, який стосується рекомендацій *FATF*, що принесли багато цікавого в законодавство, але в даному випадку це про санкції та інші речі.

Тому, шановні колеги, не треба боятися голосувати за цей законопроект. Є позиція комітету, що ми цей проект закону приймаємо тільки в першому читанні. Якщо у вас є нестримне бажання долучитися до його доопрацювання, можете подавати свої поправки разом з членами комітету, і Ольга Михайлівна спокійно їх розгляне в робочій групі.

Шановні колеги, я розумію, що іноді технічні речі займають досить багато часу в нашого парламенту, але питання *FATF* прямо пов'язане з нашою євроінтеграцією. І наскільки швидко ми будемо рухатися у цьому напрямі, давайте скажемо відверто, тим менше від нас вимагатимуть більш складних речей, які стосуються законодавства з *anti-money laundering* і всього такого іншого.

Тому, звичайно, ми голосуємо за цей законопроект, долучайтеся до опрацювання. Але я не бачу тут великих ризиків, особливо для політично важливих персон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наливайченко Валентин Олександрович, фракція політичної партії «Батьківщина». Будь ласка.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Шановні пані та панове! Дорогі наші захисники! Фракція «Батьківщина» звертає увагу, що насправді цей законопроект стосується національної безпеки України. Шановний пане Голово парламенту, ми просимо, щоб такі проекти обов'язково опрацьовувалися не тільки і не стільки фінансистами і податківцями, скільки комітетами з питань антикорупційної політики та з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Тому що, я нагадую, організація *Financial Action Task Force* створена для запобігання відмиванню грошей, запобігання фінансуванню тероризму. За всієї поваги, чому лише податкова сфера? Це про протилежне, це про те, щоб і національна комісія, і Національний банк, і всі інші фінансові установи не сиділи і дивилися, як російські посередники і російські власники грабували і продовжують далі грабувати бюджет України. Перевіряти кінцевого власника, прозорість структури власності і таке інше – хіба це тільки обов'язок Національного банку? Ні. Гральний бізнес. Скільки виведено грошей з України під час війни? Немає відповіді. І ми не отримуємо відповіді, якщо не посилимо не тільки законодавство, а й всі механізми, які раз і назавжди унеможливлять кінцевим власникам з агентури фсб, гру росії та інших спецслужб країни-агресора заробляти на бюджеті України, грабувати Україну, виводити гроші в офшори і далі фінансувати війну проти України. Ось у чому важливість цього законопроекту, ось чому це національна безпека України.

Тому наша категорична позиція: доопрацювати законопроект до другого читання з залученням фахівців, співробітників Служби безпеки та антикорупційних органів, щоб отримати об'єктивну інформацію і голосувати за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович, фракція «Європейська солідарність». Після цього голосуємо, шановні колеги.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Друзі, давайте будемо відвертими, це не технічний законопроект, і я хочу, щоб всі це почули. Це законопроект про те, що можна накладати санкції на громадян України. Взагалі громадяни України підпадають під дію Кримінального кодексу України, і це є ключове, а санкції, то взагалі інша історія. Тому технічним я б його точно не назвав.

А щодо санкцій, то нам треба бути активнішими в цьому. Подивіться, що сьогодні відбувається в Грузії, які заяви там робить їхній справжній очільник держави Бідзіна Іванішвілі – російський олігарх, який фактично керує Грузією.

Та він вже просто говорить прямою мовою путіна, каже, що це не росія напала на Грузію у 2008 році, а якась там світова партія війни, не росія напала на Україну в 2014, 2022 роках, а хтось там інший. У мене питання: а чому Бідзіна Іванішвілі досі не внесений до санкційного списку з боку України як російський олігарх, людина, яка на замовлення путіна сьогодні знищує незалежність Грузії? Це прямий виклик безпеці в нашому Чорноморському регіоні. До речі, буквально на цих вихідних в Одесі проходив міжнародний безпековий форум, присвячений Чорноморському регіону, де ми говорили про ці речі з представниками понад 20 країн, і світ хоче бачити лідерство України в цьому питанні, тому що ми перші зацікавлені в безпеці нашого регіону, бо Одеса – наша південна столиця, столиця Чорного моря як найбільше місто і найбільша гавань Чорного моря.

Тож, друзі, давайте реально працювати: санкції стосовно всіх російських посіпак, таких як Іванішвілі, і по різних інших країнах, а стосовно українських громадян, хто цього заслуговує, – Кримінальний кодекс.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Прошу підготуватися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо адаптації законодавства України до окремих стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)» ([№ 10072](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 223.

Рішення не прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення проекту закону № 10072 на повторне перше читання. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, розгляд питань порядку денного на сьогодні ми завершили. Дякую всім за продуктивну роботу.

Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

Продовжуємо працювати на перемогу! Слава Україні!